

Od ukupno 65 izdvojenih pedoloških jedinica na prostoru RH, na području Općine Erdut zastupljeno ih je 5, sadržanih u slijedećoj tablici:

Popis sistematskih jedinica tala u Općini Erdut

Tablica 6.

Br.kartir jedinice	Sistematske jedinice tala	rasprostranjenost*
1.	Kamenjar na vapnencu i dolomitu (litosol)	istočne padine Erdutskog brijega
2.	Arenosol antropogenizirani	Erdutski brijeg
7.	Koluvij s prevagom sitnice	Erdutski brijeg
41.	Lesivirano na praporu - pseudoglejno	uz Dunav i Dravu
42.	Lesivirano na rastresitim sedimentima	Istočni i jugoistočni dio Županije

Izvor: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedologiju - namjenska pedološka karta, 1:300000, Zagreb, 1996.

Sve navedene sistematske jedinice tla su prikazane u složenim pedološkim kombinacijama (kartiranim jedinicama), sastavljene od više jedinica, a na temelju dominacije jedinice izvršena je procjena pogodnosti tala za obradu.

Na temelju istražene pogodnosti tla za obradu može se zaključiti da su:

- tla klase P-1 (dobro obradiva tla) zastupljena u istočnom dijelu Županije, jugoistočno od Osijeka
- tla klase P-2 (umjereno obradiva tla) zastupljena na području Erdutskog brijega
- tla klase N-1 (privremeno nepogodna tla) zastupljena uz tok Drave i Dunava

e) Geološka i tektonska obilježja

Glavninu prostora čine mlade naslage koje pokrivaju stare blokove u većim dubinama. U strukturi prostora posebno su važne pleistocenske naslage. U mladim i neotpornim pleistocenskim taložinama rijeka je usjekla prostrane i dijelom močvarne nizine. To je najmlađi element u sustavu područja.

U usporedbi s ostalim dijelovima Hrvatske (posebno predjeli oko Zagreba i priobalno područje) seizmička a i tektonska aktivnost na području Općine Erdut slabije je izražena. Ipak, uz Dilj goru i sjeverno od Osijeka (prema Belom Manastiru) nalaze se zone pojačane seizmičke aktivnosti. U njima su se do sada dogodili potresi magnituda 5,0 - 5,7 odnosno intenziteta u epicentralnom području oko VIII stupnjeva MCS ljestvice. Dodaju li se tome još i relativno loši uvjeti tla s obzirom na djelovanje seizmičkih sila (rastresita tla u dolini rijeke, visok nivo podzemne vode), utjecaj djelovanja seizmičkih sila na tlo i građevine može biti snažan.

Prema istraživanjima regionalnih seizmotektonskih odnosa⁽¹⁾ izdvojeni su predjeli, gdje se mogu dogoditi najjači potresi, kao i procijeniti iznos magnituda tih potresa. Najjači potresi i najveći broj potresa očekuje se u Dilj goru u predjelu Đakova s mogućim maksimalnim magnitudama 5,5 - 6,0. U Baranji između Darde i Batine mogući su potresi s maksimalnim magnitudama između 5,0-5,5. Maksimalni intenziteti nisu do sada bili veći od VIII, ali niti manji od VI stupnjeva MCS ljestvice.

1.1.1.6. Zaštićeni dijelovi prirode i kulturna dobra

a) Zaštićeni dijelovi prirode

Zakonom o zaštiti prirode ("NN" broj 70/05.) priroda je definirana kao sveukupna biološka i krajobrazna raznolikost. Temeljem Zakona o zaštiti prirode danas je u Općini Erdut u dvije kategorije prostorne zaštite (značajni krajobraz, spomenik parkovne arhitekture) obuhvaćeno oko 1% površine

* Rasprostranjenost - očitavanje s karte

⁽¹⁾ "Seizmičnost područja Zajednice Općina Osijek", Geofizički zavod, Zagreb, 1980.

općine, a najveći dio zaštićene prirode otpada na značajni krajobraz Erdut. Područje Aljmaš-Erdut pejzažno je naglašena zona u istočnom dijelu Općine. Na ostacima starih uzvišenja, prostor je dosegao veće visine, a padine prema Dunavu oštro su urezane i u zoni Erduta nadvisuju rijeku 70 metara.

Pregled zaštićenih dijelova prirode na području Općine Erdut

Tablica 7.

Kategorija	Broj	Površina (ha)	%
Značajni krajobraz	1	160,00	99,5
Spomenik parkovne arhitekture	1	1,22	0,5
Ukupno:	2	161,22	100

Popis zaštićenih dijelova prirode na području Općine Erdut

Tablica 8.

Kategorija	Naselje	Površina (ha)	Reg.broj	Godina zaštite
Značajni krajobraz	Erdut	160,00	767	1974.
Spomenik parkovne arhitekture - park uz patrijaršiju	Dalj	1,22	688	1973.

b) Kulturna dobra

Na području Općine Erdut nalazi se 8 pojedinačno zaštićenih civilnih i sakralnih građevina, 12 arheoloških lokaliteta, 2 etnološke građevine i 2 spomen obilježja vezanih uz radnički pokret i II. svjetski rat.

Registrirana nepokretna kulturna dobra na području Općine Erdut

Tablica 9.

		Registrirano
Arheološka baština	Arheološki lokalitet	12
Povijesna graditeljska cjelina	Seoska naselja	0
Povijesni sklop i građevina	Graditeljski sklop	0
	Civilna građevina	5
	Sakralna građevina	3
Memorijalna baština	Memorijalno područje	0
	Spomen građevina	2
Etnološka baština	Etnološko područje	0
	Etnološka građevina	2

Izvor: Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku 2002.

Područje Općine Erdut obuhvaća četiri ruralne cjeline (Aljmaš, Bijelo Brdo, Dalj i Erdut) koje karakterizira oblikovna, tipološka i dekorativna raznolikost tradicijskog graditeljstva.

Najvrednija nepokretna kulturna dobra u Općini Erdut su kompleks srednjovjekovnog grada Erduta te Kurija Adamović – Cseh.

1.1.1.7. Osobitosti krajobrazu

Krajolik, odnosno krajobraz je u Konvenciji o europskim krajobrazima (2000.g) definiran kao određeno područje, viđeno ljudskim okom, čije je obilježje rezultat međusobnog djelovanja prirodnih ili ljudskih čimbenika.

Krajobraz je bitna komponenta prirode i okoliša u svojoj sveobuhvatnosti. On povezuje čovjeka i prirodu, plan namjene površina i okoliš, a također je i faktor pri uključivanju zahtijeva prirode i okoliša u ostale sektorske politike, te zbog toga i faktor održivog razvitka.

Prostor Općine Erdut po tipu krajobrazu većim dijelom se svrstava u krajobraznu jedinicu "nizinska područja sjeverne Hrvatske" koja se definira slijedećim karakteristikama:

- osnovna fizionomija - agrarni krajobraz s kompleksima šuma i poplavnim područjima

- naglasci, vrijednost, identitet - rubovi šuma, fluvijalno-močvarni ambijenti
- ugroženost i degradacije – mjestimični manjak šume u Istočnoj Slavoniji, nestanak živica u agromelioracijskim zahvatima, geometrijska regulacija vodotoka i nestanak tipičnih i doživljajno bogatih fluvijalnih lokaliteta.

Erdutsko brdo ima neka obilježja krajobrazne jedinice "Panonska gorja".

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.2.1. Prirodni potencijal i korištenje resursa

a) Poljoprivredne površine

Obnovljivi prirodni resursi su najznačajnija prirodna bogatstva Hrvatske, a među njih se ubraja i poljoprivredno zemljište.

U ukupnoj količini poljoprivrednog zemljišta Osječko-baranjske županije Općina Erdut sudjeluje s 4,2 %. Poljoprivredne površine Općine Erdut obuhvaćaju 69% ukupne površine Općine Erdut.

Poljoprivredne površine u Osječko-baranjskoj županiji i Općini Erdut

Tablica 10.

	OBŽ ha	Općina Erdut ha	Udio Općine Erdut u površinama OBŽ %
ukupne površine	415241	15778	3,8
poljoprivredne površine	260778	10898	4,2

b) Šumske površine

Šume kao jedini prirodni samoobnovljivi resurs proglašene su Ustavom kao dobro od općeg interesa za Republiku Hrvatsku.

Prema Zakonu o šumama, šume i šumsko zemljište dobra su od općeg interesa i ona su najvećim dijelom u državnom vlasništvu. Gospodarenje je povjereno poduzeću "Hrvatske šume" p.o. Zagreb. Gospodarenje obuhvaća uzgajanje šuma, iskorištavanje šuma i šumskog zemljišta, sporednih šumskih proizvoda, te izgradnju i održavanje šumskih prometnica.

Na području Općine Erdut šumama gospodari Uprava šuma Osijek - Šumarija Osijek.

U ukupnoj površini šumskog zemljišta, OBŽ, općina Erdut sudjeluje sa 2,0 %. Šumom je pokriveno 14,6 % prostora Općine Erdut, a pošumljenost OBŽ je 27 %.

Šumske površine u OBŽ i Općini Erdut

Tablica 11.

	OBŽ ha	Općina Erdut ha	Udio Općine Erdut u površinama OBŽ %
ukupne površine	415241	15778	3,8
šumske površine	113193	2319	2,0

c) Mineralne sirovine

Na području Općine Erdut od mineralnih sirovina postoje rezerve opekarske gline i građevinskog pijeska.

Opekarska glina se eksploatira na lokalitetu pored Bijelog Brda za potrebe Opeke-Osijek. Registrirana je i ranija eksploatacija u Radikovcima u Dalju.

1.1.2.2. Gospodarski potencijal

Stanje gospodarstva Općine Erdut, kao i Osječko-Baranjske županije iznimno je teško. Takvo stanje rezultat je poglavito radno - intenzivne proizvodnje, zastarjele tehnologije i izostanka investiranja još iz predratnog vremena.

Ratno razdoblje potenciralo je i pogoršalo predratno stanje. Velike izravne ratne štete umrtvile su raspoložive resurse i onesposobile gospodarske kapacitete. Produljeno stanje ni rata ni mira, prometne izoliranosti, bijega kapitala i ljudskih resursa, pogubno je utjecalo ne samo na razvoj gospodarstva već i na razvijenost u svim područjima djelatnosti.

Nagli pad zaposlenosti u gospodarstvu u odnosu na 1990. godinu izravna je posljedica naslijeđa iz prošlosti, ratnih i poratnih zbivanja, tegobnog prijelaza na tržišni gospodarski ustroj i poduzetničkog okruženja.

a) Poljoprivreda

Najznačajnije mjesto u Republici Hrvatskoj u primarnom dijelu poljoprivredne proizvodnje ima Osječko - Baranjska županija temeljem svojih proizvodnih kapaciteta. Završena mirna reintegracija Hrvatskog podunavlja omogućila je pokretanje obnove proizvodnje i stvaranje preduvjeta za ostvarenje proizvodnih rezultata na razini prije Domovinskog rata.

Osim ratarske proizvodnje značajan segment poljoprivrede Županije je stočarska proizvodnja. Prisutno je opće smanjenje stočnog fonda, a najveće smanjenje se dogodilo u razdoblju 1991. - 1992. g. Devastirane su i razrušene velike farme koje se u ovim poslijeratnim godinama nastoje obnoviti na novim poduzetničkim osnovama. Temelj današnjeg stočarstva je u obiteljskim gospodarstvima gdje se nalazi više od polovice stočnog fonda.

b) Industrija

Na području Općine Erdut desetljećima je gospodarstvo počivalo isključivo na poljoprivredi i nisu nikad stvoreni uvjeti za lociranje industrijskih kapaciteta. Izuzetak je pogon za proizvodnju vina u Vinariji Erdut.

c) Turizam

Područje Općine Erdut dio je kontinentalnog turističkog područja Republike Hrvatske. Turistički razvitak temelji se na valorizaciji prirodnih resursa, kulturno - povijesnih sadržaja, geoprometnom položaju te dostignutoj razini turističko - ugostiteljskih kapaciteta. Osnovnu pretpostavku za turistički razvitak predstavlja visoko vrijedan prostorni resurs.

Turistički potencijal čine područja pod posebnim režimom zaštite, područja uz vodotoke Dravu i Dunav, šume s bogatstvom i raznolikošću flore i faune, poljoprivredna i vinorodna područja, a koji pružaju mogućnosti za razvitak različitih oblika turizma: izletničkog, zdravstveno - rekreacijskog, ekološkog, vjerskog, seoskog, lovnog i ribolovnog.

Područja uz vodotoke Dravu i Dunav su prostori za koje se vezuje razvitak turističkih lokaliteta i sadržaja namijenjenih potrebama izletničkog i rekreacijskog turizma i športskog ribolova (ušće Drave u Dunav, potez kod Aljmaša i dalje uz Dunav). Područje Erdutskog brda ima povoljne prirodne uvjete za razvitak vinogradarstva i podrumarstva. Ovakva područja u budućnosti je potrebno konceptijski

valorizirati i povezati kroz kompleksnu i jedinstvenu ponudu. Lovni turizam moguće je razvijati u okviru lovišta na području Općine.

Aljmaš je središte vjerskog turizma vezano uz tradiciju te izgradnju kompleksa i nove crkve Gospe od utočišta.

1.1.2.3. Društvene djelatnosti

a) Javna uprava i ostale javne djelatnosti

Organi državne uprave na području Općine Erdut smješteni su u Erdutu.

1. Ministarstvo financija
 - 1.1. Carinska uprava
 2. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva
 - 2.1. Granična inspekcija za zaštitu bilja
 - 2.2. Granična veterinarska inspekcija
- Općina Erdut (Dalj, Ulica bana J.Jelačića 4).

b) Socijalna skrb

Centar za socijalnu skrb javna je ustanova, koju osniva Republika Hrvatska. Na području Osječko-baranjske županije ove poslove obavlja šest centara (Osijek, Đakovo, Valpovo, Donji Miholjac, Našice, Beli Manastir). Centar za socijalnu skrb Osijek pokriva i područje Općine Erdut.

c) Zdravstvo

- Dom zdravlja, Bijelo Brdo
- Dom zdravlja, Dalj
- Ambulanta, Aljmaš
- Ambulanta, Erdut

d) Obrazovanje

d-1) Osnovne škole

Mrežu osnovnih škola na području Općine Erdut čine dvije (2) osnovne škole (Bijelo Brdo, Dalj). U okviru postojeće matične škole (Dalj) postoje tri (3) područna razredna odjela (Aljmaš, Erdut). U školskoj godini 2005./2006. osnovnim obrazovanjem u Općini Erdut obuhvaćeno je 552 djeteta.

Podaci o osnovnim školama Općine Erdut za školsku godinu 2005./2006.

Tablica 12.

Red br.	Osnovna škola	I - VIII		broj učionica	unutarnji prostor m ²	vanjski prostor m ²	dvorana za TZK
		broj učenika	broj odjeljenja				
1.	Bijelo Brdo, Bijelo Brdo odjeli na srpskom jeziku	157	8	12	7046	11062	1
2.	Dalj, Dalj odjeli na hrvatskom jeziku	207	11				1
	odjeli na srpskom jeziku	139	8				
	PO Aljmaš odjeli ha hrvatskom jeziku I-IV	13	1				
	PO Erdut odjeli na hrvatskom jeziku I-II; III-IV	36	2				
	UKUPNO:	395	22	23	2850	18188	1
	SVEUKUPNO:	552	30	35	9896	29250	2

d-2) Srednja škola

Srednja škola u Općine Erdut smještena je u Dalju. U njoj se obrazuje 71 polaznik u 7 odjeljenja.

Podaci o srednjoj školi Općine Erdut za školsku godinu 1999./2000.

Tablica 13.

Red.broj	Škola - program	broj učenika	broj odjeljenja
1.	Srednja škola Dalj	71	7

e) *Kultura*

- Dom kulture Bijelo Brdo
- Dom kulture Dalj
- Dom kulture Erdut

f) *Vjerske institucije*

- RK župni ured, Aljmaš
- RK župni ured, Dalj
- Središte patrijaršije, Dalj

1.1.2.4. Šport i rekreacija

Na području Općine Erdut mrežu objekata za šport i rekreaciju čine:

- objekti u funkciji športa u natjecateljskom smislu:
 - nogometno igralište NK "Radnički", Dalj
 - nogometno igralište NK "Dunav", Dalj
 - nogometno igralište, Aljmaš
 - nogometno igralište, Bijelo Brdo
- objekti namijenjeni zadovoljavanju potreba tjelesno-zdravstvene kulture učenika osnovnih škola:
 - dvorane za TZK (Bijelo Brdo, Dalj)
 - vanjski tereni (Bijelo Brdo, Dalj, Erdut)
- rekreacijski sadržaji i objekti namijenjeni najrazličitijim kategorijama korisnika:
 - RC "Vodovod", Dalj
 - RC "Saponija", Erdut.

1.1.2.5. Prometni infrastrukturni sustava) *Cestovni promet*

Javna prometna mreža cestovnog prometa sastoji se od razvrstanih prometnica kojima upravljaju i skrbe se za njih Hrvatska ceste d.o.o. Zagreb (državnim) i Uprava za ceste Osječko-baranjske županije (županijskim i lokalnim cestama) i od nerazvrstanih prometnica kojima upravlja i skrbi za njih Općina Erdut.

Pregled razvrstanih cesta na teritoriji Općine Erdut

Tablica 14.

Vrsta ceste	Red. broj	Oznaka	Dužina na teritoriju općine	kolnik sa				
				suvrem.	zastorom*			
				dužina	šir	tucan.	kaldr.	bez zastora (zemlja)
			km	km	m	km	km	km
DRŽAVNE	1.	D-213	18,160	18.160	6.0	-	-	-
	2.	D-519	7,887	7,887	6.0	-	-	-
	Σ		26,047	26,047				
ŽUPANIJSKE	1.	Ž-4092	0,750	0,750	5.0	-	-	-
	2.	Ž-4093	13,050	13,050	5.0	-	-	-
	Σ		13,800	13,800				
LOKALNE	1.	L-44084	0,850	0,850	5.0	-	-	-
	2.	L-44085	3,100	-	-	-	-	3,100
	3.	L-44086	5,334	4,300	4.3	-	-	1,034
	4.	L-44115	9,097	4,200	4.8	-	-	4,897
	5.	L-44116	6,430	6,430	2.5	-	-	-
	Σ		24,811	15,780	-	-	-	9,031

Izvor: Podatke su za potrebe izrade PPOBŽ dostavili Hrvatske ceste d.o.o. Zagreb i Uprava za ceste OBŽ.

Iz pregleda se može očitati:

- da su državne ceste u potpunosti izgrađene sa suvremenim zastorom i širinama potrebnim za dvosmjerni promet na postojećem nivou prometnog opterećenja,
- da su županijske ceste izgrađene sa suvremenim kolnikom no da su širinom ispod standarda za dvosmjerni promet (2x2,75 - 5,50 m) te
- da su lokalne ceste izgrađene sa suvremenim zastorom na 63,6 % ukupne dužine na teritoriji općine, a da baš niti jedna nema potrebnu širinu.

Stanje kolnika se može ocijeniti kao zadovoljavajuće (potrebno je redovno i djelomice pojačano održavanje) na državnim i županijskim cestama, ali je zato loše na lokalnim cestama pa je, primjerice, asfaltni zastor kolnika L - 44086 gotovo u potpunosti nestao.

Nerazvrstane ceste Općine Erdut se mogu po važnosti i funkciji u cestovnoj mreži podijeliti u dvije skupine:

- na nerazvrstane ceste koje su od značaja za funkcioniranje cestovne mreže općine u cijelosti i
- na ostale nerazvrstane ceste.

U prvu skupinu spadaju ceste koje su bile, pa kod posljednje kategorizacije, iz raznih razloga ispale iz kategorije lokalnih cesta, kao i one koje na cestovnu mrežu razvrstanih cesta povezuju naselja i naseljene zone, prometne terminale drugih prometnih sistema, te rekreativno turističke destinacije i područja.

Ovdje se poimence navode bivša L - 44087 na spoju D-213 i D-219 s koje se ostvaruje pristup HŽ stanici Dalj, bivša L-44088 također na spoju D-213 i D-219 na kojoj leži naselje Bogaljevci.

U nerazvrstane prometnice od značaja za prometnu mrežu Općine spadaju svakako i prometnice koje na mrežu razvrstanih cesta spajaju Dobro Polje (kod Bijelog Brda) Novi Erdut (u produžetku Ž-4093) te HŽ stanicu Novi Dalj na D-519.

Za aktiviranje atraktivnih rekreacijsko-turističkih područja na potezu od r.km. 1 na rijeci Dravi do r.km 1368 na Dunavu kod Erduta, te predjela Bijelobrdske St.Drave, Mišina brda i Sadova važne su

* Suvremeni su zastori od asfaltnog i cementnog betona i od kamene kocke

priobalne i obodne prometnice čije trase postoje i teku kontinuirano uz tri manja prekida gdje bi trebalo trasirati nove dionice uz Dunav kod r.km 1379 u dužini od 0,285 km, te kod r.km 1370-1371 u dužini od 0,928 km.

Ostale nerazvrstane cestovne prometnice čine ulične mreže naseljenih mjesta u granicama postojećih građevnih područja (PPO Osijek; Izmjene i dopune iz 1988. godine) poljoprivredne ceste u ataru te ceste nejavnih namjena za potrebe vodoprivrede, šumarstva i sl.

U daljem tekstu ostaju od zanimanja nerazvrstane ceste važne za općinsku prometnu mrežu i ulične mreže.

Pregled nerazvrstanih cesta od značaja za funkcioniranje cestovne mreže na teritoriju Općine Erdut
Tablica 15.

Oznaka	O p i s	sa suvrem. kolnikom		s tucaničkim	s	sa zemljanim
		širina	dužina	kolnikom	kaldromom	kolnikom
		m	km	km	km	km
N-01	L-44084 - Dobro Polje	4,00	0,823	-	-	-
N-02	Bijelo Brdo - Sadovi D-213	-	-	-	-	1,587 0,450 2,037
N-03	D-213 - St.Drava-r.km 0. na Dravi	-	-	-	-	3,332
N-04	Ž-4029 - Aljmaš r.km 1. Drave	3,00	0,310	-	-	3,208
N-05	Ž-4029 - Aljmaš r.km 1378 Dunava, Pović - r.km 1368. Dunava - Erdut	3,25	0,356	-	0,480	1,146 0,285 4,913 0,928 1,602 8,874
N-06	D-213 - Novi Erdut	5,50	0,591	-	-	-
N-07	D-519 - Dalj - Bogaljevci - D-213	6,00	4,121	-	-	-
N-08	N-07 - D-519 - N-09	6,00	1,334	-	-	-
N-09	D-519 - N-08 - D-213	7,00	1,789	-	-	-
N-10	N-09 - HŽ stanica Dalj	5,50	0,318	-	-	-
N-11	D-519-HŽ stanica Novi Dalj	-	-	-	2,145	-
	Σ	-	9,642	-	2,595	17,451

Pregled ulične mreže u postojećim građevinskim područjima naselja
Bijelo Brdo

Tablica 16.

Šifra ulice	ukupna dužina km	Suvremeni kolnik						Kaldrma km	Zemlja km	Makadam km
		< 3,0 km	3,0 km	4,0 km	5,0 km	6,0 km	> 6,0 km			
1	0,155							0,155		
2	0,895		0,250	0,175	0,470					
3	0,270				0,270					
4	0,270			0,270						
4a	0,230				0,150			0,080		
5	0,170		0,170							
6	0,160		0,160							
6a	0,270			0,270						
7	0,345		0,160					0,185		
8	0,275		0,275							
9	0,280		0,280							
10	0,630		0,240					0,390		
11a	0,140				0,140					
14	0,475				0,475					
15	0,475				0,475					
16	1,051		1,051							
16a	0,580							0,580		
17	0,470				0,470					

18	1,490		1,490							
19	0,330				0,330					
19a	0,130			0,130						
20	0,330				0,330					
20a	0,100		0,100							
21	0,190		0,190							
22	0,453		0,453							
23	0,110		0,110							
24	0,230								0,230	
25	0,160								0,160	
26	1,700								1,700	
27	0,930								0,930	
28	0,650								0,650	
29	0,250								0,250	
30	0,455								0,455	
31	0,401								0,401	
32	0,850								0,850	
33	0,670								0,670	
34	0,195								0,195	
Σ	16,765		4,929	0,845	3,110				7,881	

Aljmaš

Tablica 17.

Šifra ulice	ukupna dužina km	Suvremeni kolnik						Kaldrma km	Zemlja km	Makadam km
		< 3,0 km	3,0 km	4,0 km	5,0 km	6,0 km	> 6,0 km			
1	0,100		0,100							
1a	0,350		0,350							
1b	0,270		0,070						0,200	
2	0,670		0,160						0,510	
3	0,315		0,135						0,180	
4	0,220		0,220							
5	0,810			0,810						
5a	0,100		0,100							
6	0,180		0,180							
7	0,150		0,150							
8	0,270		0,270							
8a	0,100								0,100	
8b	0,230								0,230	
9	0,170		0,170							
9a	0,040								0,040	
11	0,190		0,190							
12	0,260		0,260							
13	0,190		0,190							
13a	0,080		0,080							0,050
13b	0,050									
14	0,185		0,185							
2a	0,510		0,510						0,510	
Σ	5,44		2,81	0,810					1,770	0,050

Erdut

Tablica 18.

Šifra ulice	ukupna dužina km	Suvremeni kolnik						Kaldrma km	Zemlja km	Makadam km
		< 3,0 km	3,0 km	4,0 km	5,0 km	6,0 km	> 6,0 km			
	0,330		0,330							
	0,340		0,340							
	0,765				0,765					
	0,780				0,780					
	0,970		0,19							
	0,185		0,185							
	0,480				0,480					

	0,270				0,270				
	0,155		0,155						
	0,110		0,110						
	0,140							0,140	
	0,240		0,240						
	0,580						0,580		
	0,440							0,070	0,370
	0,780							0,780	
	0,220							0,220	
Σ	6,785		1,55		2,295		0,580	1,99	0,370

Novi Erdut

Tablica 19.

Šifra ulice	ukupna dužina km	Suvremeni kolnik						Kaldrma km	Zemlja km	Makadam km
		< 3,0 km	3,0 km	4,0 km	5,0 km	6,0 km	> 6,0 km			
2	0,400									0,400
3	0,770		0,770							
a	0,270								0,270	
b	0,900								0,900	
c	0,700								0,700	
Σ	3,04		0,770						1,870	0,400

Dalj

Tablica 20.

Šifra ulice	ukupna dužina km	Suvremeni kolnik						Kaldrma km	Zemlja km	Makadam km
		< 3,0 km	3,0 km	4,0 km	5,0 km	6,0 km	> 6,0 km			
1	0,470				0,470					
4	0,120	0,120								
5	0,150								0,150	
6	0,200	0,200								
7	0,950								0,950	
8	0,720		0,720							
9	0,490	0,100				0,390				
10	0,450				0,450					
11	0,320		0,320							
12	0,210		0,210							
13	0,120		0,120							
14	0,850		0,850							
15	0,480	0,480								
17	0,830		0,830							
18	0,160		0,160							
19	0,760					0,760				
20	0,740		0,740							
21	0,290			0,290						
21a	0,300		0,300							
22	0,110		0,110							
23	0,300					0,300				
24	0,610					0,610				
26	0,050		0,050							
27	0,360		0,360							
28	0,540					0,540				
29	0,940					0,940				
30	1,360		1,360							
31	0,050		0,050							
32	0,370		0,370							
32a	0,610		0,610							
33	0,210				0,210					
35	0,700					0,700				
36	0,630		0,630							
37	0,750		0,750							

38	0,680		0,680							
39	0,300		0,300							
40	0,390		0,390							
41	0,870								0,870	
42	0,300								0,300	
43	1,070								1,070	
44	0,215						0,215			
45	0,450								0,450	
46	0,410								0,410	
47	1,600								1,600	
Σ	22,485	0,900	9,910	0,290	1,130	4,240		0,215	5,800	

Izvor: Podaci su ustanovljeni prema kartografskom materijalu i na temelju vizualnog pregleda i mjerenja na terenu.

Javni prijevoz putnika u Općini Erdut organiziraju prijevoznici:

"GPP" OSIJEK, na liniji Osijek-Nemetin-Sarvaš-Bijelo Brdo sa 17 polazaka i povrataka dnevno,

"PANTURIST" OSIJEK, na liniji Osijek-Nemetin-Sarvaš-Bijelo Brdo-Aljmaš-Dalj-Bogaljevci-Erdut s 12 polazaka i povrataka dnevno,

i "ČAZMATRANS" na liniji Vukovar-Dalj-Bogaljevci-Erdut-Aljmaš-Bijelo Brdo-Sarvaš s 2 polaska i povratka dnevno i na linijama Vukovar-Dalj-Erdut-državna granica-Sombor ili Odžaci s 3+3 polaska i povratka dnevno.

Ovakav raspored i gustoća voznih redova zadovoljava potrebe putovanja stanovništva Općine prema većim gravitacionim centrima Osijeku i Vukovaru.

Iako je u Općini Erdut registrirano 56 teretnih vozila od čega 11 u vlasništvu pravnih osoba nema značajnijeg kapaciteta za javni prijevoz tereta, te se teretni promet obavlja kao interprodukcija, prijevoz za vlastite potrebe i ponešto u obliku obrtničke djelatnosti.

Ukupni promet na cestama D-213 i D-519 u velikom dijelu ovisi o obimu međudržavnog prometa sa SiCG, koji je za sada mali. Na brojačkom mjestu kod Bijelog Brda (D-213) ustanovljen je za 2001. godinu PGDP 3016, a PLDP 3352 vozila.

Izvorno - ciljni promet prema Osijeku kao centru Osječko-baranjske županije i prema Vukovaru kao centru Vukovarsko-srijemske županije također nije - obzirom na sastav i stanje privrednih tokova značajnija veličina pa mrežu opterećuje uglavnom loko i međumjesni promet u granicama Općine. Takav promet ovisi o broju stanovnika i registriranim vozilima.

Prema podacima Odjela za informacijski sustav MUP-a u Općini Erdut bilo je na dan 31.12.1998.godine registrirano:

Registrirana vozila

Tablica 21.

Vrsta vozila	U vlasništvu		Pravnih osoba		Ukupno	
	Fizičkih osoba		Pravnih osoba		Ukupno	
	svega	Prva regis.	Svega	Prva regis.	Svega	Prva regis.
Moped	40	14	0	0	40	14
Motocikl	10	4	0	0	10	4
Osobni automobil	1246	80	7	1	1253	81
Autobus	0	0	2	0	2	0
Teretno vozilo	45	4	11	0	56	4
Kombi vozilo	21	1	1	0	22	1
Ukupno:	1362	103	21	1	1383	104
Radni stroj	5	5	0	0	5	5
Radno vozilo	0	0	0	0	0	0

Traktor	293	279	2	2	295	281
Priključno vozilo	117	104	2	0	119	104
Ukupno:	415	388	4	2	419	390
Sveukupno:	1777	491	25	3	1802	494

Stupanj motorizacije za Općinu Erdut (10197 stanovnika) je:

- totalni 177 vozila na 1000 stanovnika
- parcijalni 133,5 vozila na 1000 stanovnika.

Ovo ukazuje na činjenicu da krivulja porasta stupnja motorizacije ulazi u linearni tok te da se u narednim godinama može očekivati stalan porast broja motornih vozila, a time i stalna potreba za razvojem prometne mreže u smislu povećanja standarda sigurnosti i protočnosti prometa.

b) Željeznički promet

Hrvatske željeznice imaju u Općini Erdut dvije pruge:

- MP.14. Vinkovci - Erdut - Državna granica i
- I.100 Dalj - Osijek - Varaždin.

Izgradnja, modernizacija i održavanje željezničke infrastrukture je u nadležnosti J.P. HŽ - Hrvatske željeznice i to pomoćna magistralna pruga MP.14. Sekcije za održavanje pruga Vinkovci, a pruga prvog reda I.100 Dalj - Osijek Sekcije za održavanje pruga Osijek.

MP.14. položena je na teritoriju Općine Erdut u dužini od 18,356 km od stacionaže km 22 + 720 do stacionaže km 41 + 076.

Nosivost pruge je 200 kN/osovina ili 72 kN/m. Tehnička brzina je 50 km/h. Službena mjesta u Općini Erdut su:

- kolodvori: Dalj i Erdut
- stajališta: Novi Dalj i
- tovarišta: Dalj i Erdut.

Na MP.14. je smješten i željeznički granični prijelaz (SiCG) privremena kontrolna točka Erdut.

Na MP.14. u okviru Općine Erdut postoji 15 cestovnih prijelaza na stacionažama, kako slijedi:

MP.14. Cestovni prijelazi u Općini Erdut

Tablica 22.

Red.br.	Stacionaža	Prometnica	Način osiguranja
1.	24+184	L 44116	prometni znaci (PZ)
2.	25+505	nerazvrstana cesta (NC)	PZ
3.	27+175	NC	PZ
4.	28+578	NC	PZ
5.	29+419	NC	PZ
6.	29+824	NC	PZ
7.	30+600	NC	branici
8.	31+902	DC 519	podvožnjak
9.	32+863	NC	PZ
10.	34+491	NC	PZ
11.	34+859	NC	polubranici i svjetlosno-zvučna signal.
12.	35+503	NC	PZ
13.	36+114	NC	PZ
14.	37+553	NC	PZ
15.	38+531	NC	nadvožnjak

Izvor: Zvanični materijali J.P. HŽ.

I.100 položena je na teritoriju Općine Erdut u dužini od 10,007 km od stacionaže km 0+385 do stacionaže km 10+392.

Dozvoljeni osovinski pritisak je 180 kN/osovina. Tehnička brzina prometovanja je 50 km/h. Službeno mjesto je stajalište Bijelo Brdo.

Na I.100 postoje u Općini Erdut 3 cestovna prijelaza i to:

I.100. Cestovni prijelazi u Općini Erdut

Tablica 23.

Red.br.	Stacionaža	Prometnica	Način osiguranja
1.	3+375	L 44086	PZ
2.	7+486	NC	PZ
3.	8+789	L 44084	PZ

Na kolodvorima Dalj i Erdut (MP.14.) i stajalištu Bijelo Brdo (I.100.) vršen je u godinama prije rata značajan promet putnika i robe, koji je sada zbog objektivnih razloga smanjen. Treba očekivati barem povrat na prijašnje stanje.

Promet putnika i robe

Tablica 24.

Kolodvor (stajalište)	Otpremljeni putnici		Utovar robe				Istovar robe			
			1989.		1998.		1989.		1998.	
	1989.	1998.	vag.	tona	vag.	tona	vag.	tona	vag.	tona
Erdut	62730	3398	96	2664	-	-	29	971	-	-
Dalj	224514	1880	25	298	1	28	127	3652	-	-
Bijelo Brdo*	44017	-	-	-	-	-	-	-	-	-

c) Riječni promet

Općina Erdut obuhvaća 34,825 km plovnog puta na rijeci Dunavu i 5,600 km plovnog puta na rijeci Dravi.

Europskim ugovorom o glavnim kontinentalnim plovnim putevima od međunarodnog značaja (AGN) plovni put na Dunavu s oznakom E-80 i plovni put na Dravi s oznakom E-80-08 su uvršteni u međunarodne plovne puteve. Plovni put na Dunavu je VI. klase, te omogućava plovidbu plovila i standardnih sastava tokom cijele godine.

Plovni put na Dravi je IV. klase međutim potpuna je plovnost osigurana u razdoblju od samo 4 mjeseca godišnje, a druga 4 mjeseca se barže moraju djelomično rastovarivati. Pomenuti AGN sporazum zahtijeva se za E plovne puteve protočnost prometa tokom cijelog plovidbenog razdoblja pa se plovni put Dravom mora modernizirati. Pri modernizaciji plovnih puteva IV. klase preporuča se zadovoljavanje parametara klase V.a.

Nadzor riječnog prometa na Dunavu je u nadležnosti Kapetanije Vukovar, a na Dravi u nadležnosti Kapetanije Osijek.

U okviru Općine Erdut nema na tokovima Dunava i Drave luka ili pristaništa.

d) Zračni promet

Na području Općine Erdut nema ni europskih zračnih koridora ni zračnih luka: eventualne potrebe mogu biti pokrivena uzletišta u Borovu i Osijeku, a međunarodni zračni promet rješava aerodrom "Osijek - Klisa" /aerodrom II. kategorije (LCN 70) odnosno 4E (ICAO Anex 14)/. Težišna udaljenost općine do aerodroma je cca 16,0 km.

Na području Općine Erdut nalaze se i lokacije poletno-sletnih staza poljoprivrednih aerodroma kod ekonomija Marinovci i Klisa.

* Pruga I.100. na dionici Erdut-Osijek još nije bila deminirana

e) Poštanski promet

Na razini Osječko-baranjske županije ustrojeno je Središte pošta Osijek, kao poslovna jedinica Hrvatske pošte d.d. Zagreb. Središte pošta Osijek ima ukupno 80 poštanskih ureda od kojih su 4 smještene na području Općine Erdut (Aljmaš, Bijelo Brdo, Dalj, Erdut).

Poštanski uredi obavljaju sve poštanske usluge, poslove platnog prometa, usluge ostalog novčanog poslovanja, mjenjačke poslove, brzojavne usluge, telefonske usluge, prodaju maraka i vrijednosnica te prodaju određenog asortimana trgovačke robe.

Popis poštanskih ureda na području Općine Erdut

Tablica 25.

Operativna jedinica Osijek						
Redni broj	Poštanski ured	Pripadajuće naselje	Broj stanovnika obuhvaćen dostavom - tjedno			Svega
			5x	3x	2-3x	
11.	31205 Aljmaš	Aljmaš	560	-	-	560
		Aljmaška planina	-	-	63	63
		Dalj planina	-	-	200	200
		Poštanski ured - svega:	560	-	263	823
13.	31204 Bijelo Brdo	Bijelo Brdo	2.400	-	-	2.400
		Sarvaš	1.839	-	-	1.839
		Poštanski ured - svega:	4.239	-	-	4.239
15.	31226 Dalj	Dalj	5.427	8	-	5.435
		Grabovac	-	20	-	20
		Lipovača	-	20	-	20
		Novi Dalj	-	40	-	40
		Poštanski ured - svega:	5.427	88	-	5.515
16.	31206 Erdut	Erdut	1.054	-	-	1.054
		Orašje	-	140	-	140
		Planina	-	200	-	200
		Podvinje	-	30	-	30
		Prkos	-	20	-	20
		Žarkovac	-	15	-	15
		Poštanski ured - svega:	1.054	405	-	1.459

Izvor: Središte pošta Osijek

Napomena: Broj stanovnika prema popisu 1991. godine.

f) Javne telekomunikacije

Postojeće stanje telekomunikacijske mreže na području Osječko-baranjske županije, pa tako i na području Općine Erdut, ukazuje na visoki i ujednačeni stupanj razvijenosti telekomunikacijskog sustava. Izgrađeno je, na području Županije, više telekomunikacijskih objekata visoke tehnološke opremljenosti uz visokotehnološku infrastrukturnu povezanost na razini Hrvatske.

Analiza mogućnosti razvoja telekomunikacija pokazuje da samo ugradnjom suvremene tehnologije postoje veće mogućnosti komunikacija, kako u opsegu i kvaliteti, tako i u asortimanu i brzini pružanja usluga.

Intenziviran je razvoj i izgradnja mreže baznih postaja mobilne telefonije, tako da je područje Općine Erdut pokriveno signalom GSM.

g) RTV sustav veza

Izgrađena mreža odašiljača i veza na području Općine Erdut dobro funkcionira i omogućava kvalitetan prijam emitiranih signala HRT-e i lokalnih radio i TV postaja na najvećem dijelu područja Općine.

1.1.2.6. Energetski sustav

a) Cijevni transport plina

Općina Erdut do sada nije spojena na plinsku mrežu te kao energent ne koristi zemni plin.

Općinu Erdut sačinjavaju slijedeća naselja s brojem stanovnika iz popisa 2001. godine

Tablica 26.

Naselje	Broj stanovnika	Broj kućanstva
Aljmaš	645	260
Bijelo Brdo	2119	720
Dalj	4689	1661
Erdut	964	373
Općina Erdut	8417	3014

b) Elektroenergetika

Elektroenergetska infrastruktura na području Općine Erdut obuhvaća distribuciju električne energije.

Distribuciju električne energije na području Županije obavlja DP «Elektroslavonija» Osijek preko svoje distribucijske elektroenergetske mreže.

Distribucijska mreža na 35 kV naponskoj razini služi za dopremu električne energije u neposrednu blizinu većih potrošača, a sadrži trafostanice 35/10 kV te podzemne kableske i nadzemne 35 kV delekovode. Ovim dalekovodima se TS 35/10 kV povezuju s TS 110/35 kV iz kojih se napajaju, a također se i međusobno povezuju. Mreža na 10 kV naponskoj razini služi za dopremu električne energije da skupina kućanstava ili pojedinih gospodarskih ili javnih sadržaja, a sadrži trafostanice 10/0,4 kV te podzemne kableske ili nadzemne 10 kV dalekovode. Mreža 0,4 kV služi za napajanje krajnjih potrošača na 0,4 kV naponu.

Od navedenih infrastrukturnih elektroenergetskih objekata, na nivou plana PPU Općine Erdut postoje sljedeći objekti:

- Trafostanica TS 35/10 kV Dalj,
- Dalekovod DV 35 kV Osijek-Dalj,
- Dalekovod DV 35 kV Dalj-Borovo Naselje,
- Dalekovod DV 35 kV Dalj-Erdut(Odžaci).

1.1.2.7. Vodnogospodarski sustav

a) Vodoopskrba

Postojeće stanje vodoopskrbe Općine Erdut karakteriziraju suprotnosti:

- s jedne strane prisutna je visoka relativna izgrađenost sistema i pokrivenost stanovništva organiziranom vodoopskrbom, a
- s druge strane postojeći sustavi rade na granici tehničke ispravnosti i nisu u mogućnosti osigurati dovoljne količine vode i potrebne tlakove unutar sustava, a kvaliteta je vode u dijelovima sustava na granici ili ne zadovoljava Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće.

Za vodoopskrbu brinu tri zasebna vodoopskrbna sustava i to:

- Vodoopskrbni sustav Dalj - Erdut

Sustav se sastoji od zahvata vode na crpilištu Dalj s uređajem za preradu vode, tlačnom stanicom s rezervoarskim prostorom, distributivne mreže naselja Dalj, spojnog cjevovoda Dalj-Erdut, vodotornja u Erdutu, distributivne mreže naselja Erdut i Novi Erdut. Na spojni cjevovod Dalj-Erdut pripojeni su

potrošači iz naselja Bogaljevci. Crpilište Erdut se zbog dotrajalosti i nezadovoljavajuće kvalitete vode više ne koristi u redovnom radu sistema.

- Vodovod naselja Aljmaš

Vodovod se sastoji od bušenog zdenca, tlačne hidroforske stanice, vodoopreme i distributivne mreže naselja Aljmaš. Prerade vode osim kloriranja nema.

- Vodovod naselja Bijelo Brdo

Vodovod se sastoji od zdenca, vodotornja i distributivne mreže naselja Bijelo Brdo. Prerade vode osim kloriranja nema.

Vodoopskrbnim sistemom Općine Erdut upravlja "Čvorkovac" d.o.o. Dalj temeljem odluke Poglavarstva Općine Erdut od 10. veljače 1999. godine. Koncesija za zahvaćanje vode i dozvola prema Pravilniku o posebnim uvjetima za obavljanje vodoopskrbne djelatnosti ("NN" 82/96.) nije pribavljena.

Za crpilišta nisu definirane i (temeljem Pravilnika "NN" 22/86.) i usvojene zone sanitarne zaštite. Crpilišta se razlikuju kapacitetima i kvalitetom vode te dubinom vodonosnika i hidrogeološkim okolnostima.

Crpilištem Dalj kaptiran je aluvijalni vodonosnik sastavljen od sitno do srednjeznog pijeska jednolične granulacije, dubina 56 do 80 m.

U padini vodonosnika su prašinsto-glinovite naslage s tankim proslojcima pijeska. U krovini se javljaju prah i prašinate gline s proslojcima krupnozrnog pijeska na intervalima 9-14 m.

Za kvalitetu podzemne vode ovoga lokaliteta karakteristična je umjereno reduktivna sredina sa sadržajem željeza. Izdržanost se ocjenjuje dovoljnom za pokrivanje budućih potreba vodoopskrbe općine. Ugroženost od zagađenja je mala obzirom na od naselja izdvojenu lokaciju i autopurifikacijsku moć debelih naslaga krovine.

Crpilište Aljmaš kapaciteta je 6-10 l/sec, a voda ne udovoljava Pravilniku o sanitarnoj ispravnosti vode za piće. U vodi je povišen sadržaj nitrata i nitrita što govori o zagađenosti relativno plitkog vodonosnika, a izrazito je visok sadržaj mangana.

Crpilište Bijelo Brdo kapaciteta je 10,0 + 8,8 l/sec, ali voda također ne udovoljava uvjetima Pravilnika o sanitarnoj ispravnosti vode za piće zbog visokog sadržaja željeza i mangana.

Zdravstveni nadzor obavlja Zavod za javno zdravstvo iz Osijeka.

- Kratak pregled sistema vodoopskrbe Općine Erdut

Daju se neki od kvalitativnih pokazatelja sistema:

Uključenost u vodoopskrbni sistem

Tablica 27.

NASELJE	Broj stanovnika (popis 1991.)	Opskrbljenost vodom iz javnog sustava		Dužina distributivne mreže m
		stanovnika	%	
Bijelo Brdo	2400	2304	96	27000
Aljmaš	823	765	93	2700
Dalj	5515	4853	88	30000
Erdut i Novi Erdut	1459	1328	91	8700
Općina Erdut	10197	9304	91	68400

Izvor: Izvješće – „Čvorkovac“ d.o.o. Dalj i Plan razvitka vodoopskrbe na području OBŽ – „Hidroing“ d.o.o. Osijek 1999.

- Transportna mreža
 - spojni cjevovod Dalj-Erdut (PVC Ø 160) 5800 m
 - spojni cjevovod Erdut-Noví Erdut (PEHD Ø 160) 2800 m
 - stanice za podizanje tlaka (Dalj - Erdut) 3
 - ventil za redukciju tlaka (Erdut - Novi Erdut) 1
- Vodospreme
 - Vodosprema Dalj 331 m³
 - Vodosprema Aljmaš 30 m³
 - Vodotoranj Bijelo Brdo 320 m³
 - Vodotoranj Erdut 50 m³
- Crpilišta
 - Dalj - novi zdenac (1994.g.) 16-20 l/s
 - Aljmaš 6-10 l/s
 - Bijelo Brdo 10+8,8 l/s

Prerada (Dalj): pješčani filtri 2 x 23 m³ kloriranje automatskim klorinatorima.

b) Odvodnja otpadnih voda

U naseljenim mjestima Općine Erdut postoji separatan sistem odvodnje oborinskih voda otvorenim kanalima trasiranim duž cestovnih prometnica. Kao recipijenti služe melioracijski kanali u ataru ili ovisno o lokaciji inundacije uz Dravu i Dunav.

Zbog manjkavog održavanja, funkcionalnost sistema je upitna.

Bez obzira na činjenicu da su naselja obuhvaćena sistemom javne vodoopskrbe, te da je snabdjevenost stanovništva visokih 91 % ne postoji sistem odvodnje sanitarnih voda.

Njihovo zbrinjavanje se vrši individualnim rješenjima propusnim "crnim" jamama ili višekomornim septičkim jamama (u najboljem slučaju) čiji se efluent infiltrira u podzemlje. Posredni dokaz tvrdnje je činjenica da ni "Čvorkovac" d.o.o. - Dalj a ni druga fizička ili pravna osoba ne posjeduje opremu niti je registrirala djelatnost pražnjenja, koje bi kod propisanih nepropusnih sabirnih jama bilo neophodno.

c) Uređenje vodotoka i voda

Vodotoci Drave i Dunava omeđuju Općinu Erdut sa sjevera, istoka i juga, pa je pripadajuća dužina tokova:

- Drave (r.km. 0+000 do r.km 5+600) 5,600 km
- Dunava (r.km. 1382+550 do r.km 1347+625) 35,825 km

Tokovi obje rijeke su na teritoriji Općine Erdut regulirani.

Dio toka Drave od r.km 0-000 do r.km 5+600 pripada regulacijskoj dionici Aljmaš - Osijek. Na ovoj su dionici izvedeni prvi radovi regulacije Drave na ovom području. Nizom pera, obaloutvrda, paralelnih gradnji i traverzi učvršćeno je korito rijeke s regulacijskom širinom od 180 m pri srednjoj vodi.

Posebna je pažnja posvećena ušću Drave u Dunav gdje je paralelnim građevinama širina korita svedena na 170 m pa se danas ta dionica smatra potpuno uređenom. Ipak zbog preovladajućih akumulacijskih procesa u cijelom donjem toku Drave, a posebno na ovoj dionici, koja je pod uticajem vodostaja Dunava često pod usporom, potrebno je redovito održavanje.

Tok Dunava u granicama Općine Erdut pripada dionici od hrvatsko-mađarske granice (r.km 1433) do Vukovara (r.km. 1333) koja se ističe opsegom izvedenih regulacijskih radova i urednošću korita.

Na dionici "ušće Drave - Aljmaš" (r.km. 1373 - r.km 1379) korito Dunava širine 400 m za srednju vodu fiksirano je sustavom pera na lijevoj i desnoj obali i desnom obaloutvrdom.

Na nizvodnoj dionici "Staklar – Marin" (r.km 1374+500 do r.km 1369+500) nisu izvedeni svi projektirani radovi, ali je na kritičnim mjestima izvršena stabilizacija obala.

Na dionici "Bogojevo-Vukovar" (r.km. 1369+500 do r.km 1347+000) izvršeni su regulacijski radovi na kritičnim mjestima. Izgrađen je veći broj pera, obaloutvrda i pregrada rukavaca u cilju fiksiranja korita za srednju vodu. Bez obzira što se radovi nisu izvodili sustavno moguće je govoriti o reguliranosti dionice, osim "Daljske krivine" koja ostaje i dalje problematična.

Zahvaljujući reljefu i razmještanju ljudskih aktivnosti desne obale Drave i Dunava Općinu Erdut nije od poplava bilo potrebno štiti nasipima.

Na većoj ili manjoj udaljenosti od riječnih obala proteže se rub lesne grede s podnožjem na kotama oko 90,0 m.n.m do koje granice pruža i prostor redovnih ljudskih aktivnosti. Najniži dijelovi prostora inundacija uz rijeke su na kotama od oko 81,0 - 83,0 m.n.m. Taj je dio uglavnom obrastao šumskim zajednicama crne i bijele topole, te bijele vrbe s plavom kupinom i bročikom i nije branjen od poplava.

U prilogu se daje tabelarni pregled regulacijskih građevina pripadajućih dijelova tokova Drave i Dunava.

Regulacijske građevine na Dravi u Općine Erdut km 0+000 km 5+600

Tablica 28.

Vodotok	Dionica	Obala	Poc.stac.	Zav.stac.	Tip obj.
Drava	0 - 20	D	0+100	0+0	Traverza
Drava	0 - 20	D	0+0	0+680	Paral.grad
Drava	0 - 20	L	0+550	1+450	Obaloutvrda
Drava	0 - 20	D	0+680	3+150	Obaloutvrda
Drava	0 - 20	L	2+400	3+100	Obaloutvrda
Drava	0 - 20	L	3+200	0+0	Traverza
Drava	0 - 20	L	3+150	3+700	Paral.grad
Drava	0 - 20	D	3+850	0+0	T-objekt
Drava	0 - 20	D	4+100	0+0	T-objekt
Drava	0 - 20	D	4+330	0+0	T-objekt
Drava	0 - 20	D	4+620	0+0	T-objekt
Drava	0 - 20	D	4+850	0+0	T-objekt
Drava	0 - 20	L	3+700	5+850	Obaloutvrda
Drava	0 - 20	D	5+110	0+0	T-objekt
Drava	0 - 20	D	5+410	0+0	T-objekt
Drava	0 - 20	D	5+550	5+900	Paral.grad

Regulacijske građevine na Dunavu u Općine Erdut km 1382+550 km 1347+625

Tablica 29.

Vodotok	Dionica	Obala	Poc.stac.	Zav.stac.	Tip obj.
Dunav	1383-1295	D	1382+400	0+0	Traverza
Dunav	1383-1295	D	1382+150	1382+500	Paral.grad
Dunav	1383-1295	L	1382+090	1382+800	Deponija
Dunav	1383-1295	D	1381+950	0+0	T-objekt
Dunav	1383-1295	D	1381+460	0+0	T-objekt
Dunav	1383-1295	L	1381+100	0+0	T-objekt
Dunav	1383-1295	L	1380+800	0+0	T-objekt
Dunav	1383-1295	D	1380+850	0+0	T-objekt
Dunav	1383-1295	D	1380 + 300	1380 + 480	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	D	1380 + 350	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1380 + 200	0 + 0	T - objekt
Dunav	1383-1295	L	1379 + 640	0 + 0	T - objekt

Dunav	1383-1295	L	1379 + 100	0 + 0	T - objekt
Dunav	1383-1295	L	1378 + 500	0 + 0	T - objekt
Dunav	1383-1295	D	1378 + 870	1379 + 300	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	D	1377 + 950	1378 + 850	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	D	1377 + 360	1378 + 230	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	L	1373 + 750	1375 + 800	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	L	1374 + 100	0 + 0	Traverza
Dunav	1383-1295	L	1373 + 800	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1373 + 980	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1373 + 880	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1373 + 780	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1373 + 000	0 + 0	Pregrada
Dunav	1383-1295	L	1372 + 600	1373 + 000	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	D	1368 + 380	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1367 + 000	1368 + 000	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	D	1367 + 800	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	D	1367 + 080	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1366 + 500	1367 + 400	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	L	1361 + 500	1366 + 500	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	L	1361 + 500	1366 + 500	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	L	1361 + 500	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	D	1361 + 100	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1361 + 000	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1360 + 700	0 + 0	Pregrada
Dunav	1383-1295	D	1360 + 700	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	D	1360 + 300	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	D	1359 + 850	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	D	1359 + 000	0 + 0	Pregrada
Dunav	1383-1295	L	1358 + 370	1358 + 556	Paral. Grad.
Dunav	1383-1295	L	1358 + 180	0 + 0	Prag
Dunav	1383-1295	L	1358 + 000	0 + 0	Prag
Dunav	1383-1295	L	1357 + 800	0 + 0	Prag
Dunav	1383-1295	D	1355 + 300	0 + 0	Prag
Dunav	1383-1295	D	1355 + 100	0 + 0	Prag
Dunav	1383-1295	D	1354 + 900	0 + 0	Prag
Dunav	1383-1295	D	1352 + 350	1355 + 050	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	D	1352 + 350	1355 + 050	Obaloutvrda
Dunav	1383-1295	L	1349 + 830	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	L	1349 + 300	0 + 0	Pero
Dunav	1383-1295	D	1347 + 700	1349 + 380	Obaloutvrda

Izvor: Podatke za potrebe izrade PPOBŽ dostavile Hrvatske vode.

d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Površina sliva melioracijske odvodnje Općine Erdut se prema hidrografskim karakteristikama dijeli na Dravski i Dunavski sliv. Dravskom slivu pripada manji dio površina i to sjeverno od naselja Bijelo Brdo (stari meandri rijeke Drave) dok najveći dio površina gravitira Dunavskom slivu, bilo direktno, bilo putem osnovne i detaljne kanalske mreže.

U topografskom smislu najniži se tereni nalaze uz desne obale rijeka Drave i Dunava (stari dijelovi korita, ade i sl.) i visina su između 83,0 i 84,0 m.n.n. Najviše se zemljište nalazi u sjevernom dijelu općine gdje se Mišino brdo i Daljska planina (Aljmaško-Erdutska uzvisina) dižu sve do 190,0 m.n.m. (brdo Čvorkovac).

Brdski dio sliva gravitira na sjevernim padinama putem brojnih surduka izravno u rijeke Dravu i Dunav, dok su južne padine orijentirane u sliv Glavnog Daljskog kanala.

Obzirom na relativno velike nagibe terena zapažena je - prilikom pojave oborina većeg intenziteta - površinska erozija na nekoliko lokaliteta kao što su Prkos i Orašje nedaleko od Erduta.

U južnom dijelu općine gdje prevladavaju izrazito kvalitetne poljoprivredne površine teren je ravničarskog tipa i pretežno na visinama između 86,50 i 89,00 m.n.m. Odvodnja poljoprivrednog zemljišta Općine Erdut vrši se putem osnovne i detaljne otvorene kanalske mreže i manjim dijelom, putem podzemne odvodnje - drenažom.

U osnovnu kanalsku mrežu pripada kanal I. reda Glavni Daljski i kanali II reda Borojeva Međa i Pogled - Ačaš.

Detaljne kanalske mreže III i IV reda na području Općine Erdut ima cca 80.000 m.

- Glavni Daljski kanal

Glavni Daljski kanal je izravni pritok rijeke Dunav na desnoj obali. Dijelom (od oko 40 % dužine) kanal prolazi i općinom Trpinja paralelno s općinskom granicom.

Ušće kanala nalazi se u urbanom dijelu naselja Dalj, koje je poznato pod nazivom "Jama". "Jama" je prirodna depresija koja se uvlači u prostor naselja, gdje je središnjim dijelom u vidu kinete izvedena trasa Glavnog Daljskog kanala. Ukupna dužina trase Glavnog Daljskog kanala iznosi 21,85 km, koja je u prvobitnoj izvedbi u cijelosti bila orijentirana na rijeku Dunav, a položajno je realizirana u smjeru od zapada prema istoku. U odnosu na prvobitnu izvedbu kanal je više puta rekonstruiran uz realizaciju paralelnih rasterećenja te prevođenje dijela voda u sliv Bobotskog kanala, tako da je danas situacija slijedeća:

- dio trase od km 0+000 do km 6+850 ostala je prema prvobitnoj koncepciji položajno nepromijenjena i orijentirana i nadalje prema Dunavu uz visinski položaj nivelete dna limitiran postojećim propustom ispod željezničke pruge Erdut-Vinkovci,
- između km 2+135 i km 7+000 izveden je rasteretni paralelni tok (bajpas) trasom kanala Borojeva Međa, koji je izvedbom novog propusta ispod željezničke pruge Erdut-Vinkovci omogućio znatno spuštanje nivelete dna i ostale uvjete za efikasniju odvodnju šireg područja,
- kanal Pogled lijevi pritok Glavnog Daljskog kanala u km 6+850 usmjeren je na kanal Borojevu među izvedbom adekvatnog produbljenja recipijenta između km 6+850 i km 7+000. Ovim zahvatom stvoreni su uvjeti za radikalnije uređenje dijela trase kanala Pogled,
- dio trase Glavnog Daljskog kanala uzvodno od spoja na Borojevom Međom, odnosno od km 7+000 do km 12+050 produbljen je prema novim uvjetima i orijentiran prema Dunavu preko Borojeve Međe,
- preostali dio trase od km 12+050 do km 21+850 rekonstruiran je, nakon uređenja kanala Mačvala, tako da je odvodnja ovog područja orijentirana Mačvalom prema Bobotskom kanalu, odnosno izvršeno je prevođenje voda u novi recipijet izmjenom padova nivelete dna.

- Kanal Borojeva Međa

Kanal Borojeva Međa dugačak je 4,45 km, a spojen je s kanalom Glavni Daljski u km 2+135 i km 7+000, te predstavlja rasteretni kanal i primarni vodotok u odvodnji južnog dijela sliva Daljskog područja usmjerenog na rijeku Dunav.

- Kanal Pogled-Ačaš

Kanal Pogled je lijevi pritok Glavnog Daljskog kanala u km 6+850. Dužina kanala iznosi L=8,62 km s površinom sliva veličine F=585 ha.

Rekonstrukcijom kanala Pogled, koja je izvršena 1981. godine promijenjeni su nagibi prvobitne nivelete dna, te obavljeno djelomično prelaganje trase s orijentacijom na kanal Ačaš. Sadašnja koncepcija odvodnje u predmetnom slivu je slijedeća:

- dio trase kanala Pogled od km 0+000 do km 3+100 ostao je i nadalje izravni pritok Glavnog Daljskog kanala s učešćem u km 6+850,
- ostatak trase uzvodno od km 3+100 izmjenom podužih padova nivelete dna preveden je u kanal Ačaš, koji je isto tako lijevi pritok Glavnog Daljskog kanala s ušćem u km 12+144

- kanal Aćaš dužine $L=1,5$ km spaja se sa kanalom Pogled u stacionaži km 7+105, tako da je niveleta dna Pogleda od km 3+100 do km 7+105 izvedena s novim nagibom u smjeru prema kanalu Aćaš,
- dionica uzvodno od km 7+105 sve do kraja kanala Pogled u km 8+620 ostala je i nadalje u prvobitnom usmjerenju.

Navedena rekonstrukcija iz 1981. godine uslijedila je kao racionalno rješenje, jer je eliminirana izgradnja nekoliko većih objekata na Pogledu, a istovremeno riješen je problem odvodnje izrazitih depresija u slivu Aćaša.

Kako je Općina Erdut bila privremeno okupirana, to su pojedina područja općine i danas minirana pa je izostalo redovito gospodarsko i tehničko održavanje kanalske mreže.

Kanali i osnovne i detaljne mreže su obrasli šibljem i stablima, a dna i većina cijevnih propusta su zamuljeni. Znatan je dio hidrotehničkih objekata devastiran ratnim djelovanjima i neredovitim održavanjem.

Sve navedene činjenice utiču na bitno smanjenje protočnosti osnovne i detaljne kanalske mreže što pak uzrokuje duže zadržavanje vode u kanalima, nepovoljno visok nivo podzemnih voda, a nerijetko, pri padalinama većeg intenziteta i mjestimično izlivanje vode na poljoprivredne površine.

Za rješenje navedenog problema treba provoditi radove na tehničkom i gospodarskom održavanju.

- Detaljna kanalska mreža

Pored opisanih glavnih vodotoka na području Općine Erdut, koji se tretiraju uglavnom kao kanali prvog i drugog reda znatno je duža i gušća postojeća odvodna kanalska mreža detaljnih kanala, koji pripadaju kategoriji trećeg i četvrtog reda. Ukupna dužina kanala trećeg i četvrtog reda iznosi 80,0 km. Ovi kanali imaju uobičajenu širinu dna $b = 0,6$ m, nagibe pokosa od 1:1 do 1:1,5, te podužne padove od 0,2 ‰ do maksimalno dozvoljenih koji garantiraju stabilnost dna i pokosa.

- Drenaža

Na dijelu površina, koje su ugrožene visokim razinama podzemnih voda izvedena je cijevna drenaža, koja se izravno upušta u otvorene vodotoke.

Drenažne cijevi su plastične i perforirane sa otvorima od $\varnothing 50$ mm do $\varnothing 160$ mm. Drenažni sustav izveden je kao "RANDOM" (pojedinačni drenovi u depresijama) ili kao sistematska drenaža, gdje se pokriva kompletna površina pravilnom mrežom kolektora i drenskih sisala. Razmak drenskih cijevi ovisi o pedološkim karakteristikama tala i kreće se od 10-50 m. Minimalni podužni padovi drenskih cijevi iznose 2,0 ‰.

- Navodnjavanje

Globalne klimatske promjene unazad dvadesetak godina izazvale su nedostatak vode u najkritičnijem vegetacijskom razdoblju za pojedine kulture što dovodi do katastrofalnih šteta od suše. Naročito su ugrožene visoko akumulativne ratarske kulture (sjemenske).

Kako bi se štete svele na minimalnu moguću mjeru potrebna je primjena suvremenih tehnologija obrade tla i navodnjavanja.

Sadašnja primjena navodnjavanja nije adekvatna raspoloživim mogućnostima i koristi se kao interventna mjera kod visoko akumulativnih kultura. Pretežno se primjenjuju mobilni uređaji za umjetnu kišu (tifoni) sa prenosivim agregatima.

Glavni izvori vode za navodnjavanje su rijeke Drava i Dunav, a sporedni su podzemne vode iz bunara.

Za potrebe navodnjavanja u tijeku je izrada vodoprivrednog plana navodnjavanja na slivu, a postoji i tehnička dokumentacija: Idejni projekt navodnjavanja Daljskog područja za 9000 ha.

Ova će se dokumentacija morati izanalizirati i revidirati u skladu s današnjim svjetskim dostignućima i normativima u ovom području, jer će ista biti akceptirana u izradi vodoprivrednog plana.

1.1.2.8. Postupanje s otpadom

Komunalni otpad je otpad iz kućanstva, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad sličan otpadu iz kućanstva koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima.

Organizirani prijevoz komunalnog otpada iz sva četiri naselja Općine Erdut obavlja koncesionar «Čistoća» Vukovar. Otpad se odlaže na odlagalište van područja Općine Erdut.

Dva odlagališta otpada koja su stanovnici napravili u blizini naselja su sanirana.

1.1.2.9. Stanje okoliša

a) Voda

Zaštita voda propisana je posebnim zakonom. Radi provedbe zaštite voda u pogledu zaštite od onečišćenja s kopna i otoka, Vlada Republike Hrvatske donijela je Državni plan za zaštitu voda ("NN" 8/99.), a obveza je Osječko-baranjske županije donošenje Županijskog plana za zaštitu voda koji trebaju predložiti "Hrvatske vode". U tijeku je priprema istog.

Zaštita voda ostvaruje se nadzorom nad stanjem kakvoće voda i izvorima onečišćenja, sprečavanjem, ograničavanjem i zabranjivanjem radnji i ponašanja koji mogu utjecati na onečišćenje voda i stanja okoliša u cjelini te drugim djelovanjima usmjerenim očuvanju i poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

Svrstavanje voda u vrste obavlja se temeljem odgovarajućeg propisa na osnovi izračunate mjerodavne vrijednosti parametara analiziranih uzoraka vode.

Sustavni monitoring radi zaštite voda na području Općine Erdut ne postoji osim u smislu nadzora zdravstvene ispravnosti vode u javnim vodoopskrbnim sistemima.

Područja na kojima se nalaze izvorišta moraju biti zaštićena od namjernog ili slučajnog zagađenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njenu izdašnost. Nakon izrade Studije razvitka vodoopskrbe na području Osječko-baranjske županije utvrdit će se sva izvorišta kao i zone sanitarne zaštite.

U zaštiti voda od zagađenja javlja se niz problema koji proističu iz činjenice da poštivanje pozitivnih propisa zahtijeva zaista visoka materijalna i financijska sredstva te da je u mnogim slučajevima praktično nemoguće izvesti parcijalna rješenja. Ovo često rezultira odgodom rokova primjene ili ignoriranjem propisa pri investicijskoj izgradnji.

Najvažniji izvori zagađenja voda u općini su:

- Stanovništvo i njegove djelatnosti

Stanovništvo Općine Erdut živi u uvjetima javne vodoopskrbe kojom je obuhvaćeno 91% stanovnika i s normom potrošnje od cca 150 litara vode po stanovniku dnevno. Oko 80 % te količine se javlja kao otpadna sanitarna voda. Zbrinjavanje otpadnih voda u općini je na individualnom principu što se većinom čini izgradnjom propusnih septičkih i "crnih" jama s dugoročnim posljedicama po kvalitet podzemnih voda. Problem se usložnjava činjenicom da je financijski znatno lakše, a po standard življenja znatno atraktivnije osigurati vodoopskrbu (a time i povećani standard potrošnje vode) nego odgovarajuću odvodnju, a također i djelatnostima kao što je uzgoj stoke ili peradi.

Aproksimativna, ali vjerodostojna računica kaže da se na području Općine, a posebno na području naseljenih mjesta, u podzemlje ispusti više od 400.000 m³ otpadnih voda godišnje što se na crpilištima s plićim vodonosnikom kao što je ono u Aljmašu već osjeća.

- Industrija u Općini Erdut za sada ne spada u intenzivne zagađivače. Nema i ne koristi nezavisne izvore potrebne tehnološke vode, a u potrošnji iz javnih sustava ne učestvuje u značajnijoj mjeri.
- Poljoprivreda, koja intenzivnim načinom obrade i korištenja zemljišta spiranjem u melioracijske kanale emitira ogromne količine mineralnih gnojiva i pesticida s poznatim posljedicama po ekosustav-naročito voda stajačica.
- Stočarstvo posebno ono intenzivnog tipa koje vrlo često biološki otpad uzgaja "zbrinjava" u neadekvatnim, nedovoljno kapacitiranim otvorenim lagunama, koje se – malo, malo "tehničkom omaškom" ili "višom silom" isprazne u obližnji vodotok.
- Odlagališta krutog otpada domaćinstava i industrije (dosta često i zaista otrovnog) koja ispiranjem emitiraju štetne materije u otvorene vodotoke ili u podzemlje.
- Povremena incidentna zagađenja iz sfere prometa, ekstrakcije sirovina, kemijske industrije i slično.

Kontrola i smanjenje zagađenja mogu se općenito postići striktnom primjenom Zakona, a posebno:

- sanitarnom zaštitom izvorišta,
- uravnoteženjem izgradnje vodoopskrbnih sustava i sustava (separatne) odvodnje u ruralnim sredinama i poticanjem izgradnje manjih individualnih ili skupnih sustava s biološkim prečišćavanjem,
- rigoroznom kontrolom uređaja za predtretman i kvalitete otpadnih voda industrije,
- preorijentacijom poljoprivrede na proizvodnju ekološki ispravne hrane uz korištenje prirodnih gnojiva,
- uravnoteženjem stočarske proizvodnje s odgovarajućim zemljišnim resursima te iskorištenjem biološkog otpada uzgoja za proizvodnju energenta i organskog gnojiva,
- sanitarnim uređenjem odlagališta otpada i uređenjem posebnih odlagališta za opasan otpad,
- primjenom tehničko-tehnoloških mjera za prevenciju incidentnih zagađenja, i
- u izvjesnoj mjeri promjenom bioloških kultura na određenim površinama.

b) Zrak

Na području Osječko-baranjske županije mjerenja kakvoće zraka provode se na 16 mjernih postaja, od kojih je 10 na području Osijeka. Granična vrijednost kakvoće zraka nije prekoračena ni na jednoj mjernoj postaji u Županiji. Na temelju provedenih istraživanja može se zaključiti da je kakvoća zraka na području Županije zadovoljavajuća.

Zakonom se propisuje uspostavljanje mjerenja posebne namjene radi provjere utjecaja na okoliš nekog izvora emisije u slučaju osnovane sumnje ili pritužbi građana da je došlo do prekomjernog onečišćenja zraka.

Općina Erdut graniči sa Srbijom i Crnom gorom što otvara problem mogućeg utjecaja prekograničnog daljinskog prijenosa onečišćenja glede sadašnjeg odnosno budućeg stanja zraka.

c) Tlo

U smislu zaštite, tla imaju slijedeće funkcije:

- prirodne funkcije
- gospodarske funkcije
- funkciju arhiva prirodne i kulturne povijesti.

Kod utjecaja na tlo potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati oštećenja njegovih prirodnih funkcija, te njegovih funkcija arhiviranja prirodne i kulturne povijesti.

Procjenjeni oblici i uzroci oštećenja tala u pojedinim područjima Hrvatske pokazuju da je na području Istočne Hrvatske prisutno oštećenje tala uzrokovano pesticidima i drugim biocidima, komunalnim i industrijskim otpadnim vodama, smanjenjem humusa, stagnacijom vode u tlu, kvarenjem strukture i zbijanjem tla, izgradnjom naselja te trajnih građevinskih objekata.

Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja u idućem razdoblju u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede i šumarstva planira:

- izvršiti inventarizaciju stanja oštećenosti tala Hrvatske
- razraditi sustav trajnog monitoringa tala Hrvatske
- osmisliti informacijski sustav tala Hrvatske.

1.1.2.10. Područja posebne namjene

Površine od interesa za obranu namijenje su za djelatnosti zaštite Države i kao takve označene su u PPOBŽ simbolom koji označava posebnu namjenu. Razgraničenje prostora od interesa za obranu vrši se određivanjem detaljne granice vojnog kompleksa, prema postojećim lokacijama navedenim u tablici, u suradnji s nadležnim tijelom obrane, a u postupku izrade PPUO.

Lokacija prostora od interesa obrane

Tablica 30.

Općina	Kompleks/građevina
Erdut	vojni kompleks Čvorkovac

Kriteriji uređivanja prostora u cilju određivanja interesa obrane, a za primjenu kod izrade PPUO su sljedeći:

- usmjeriti prostorno-razvojne prioritete na svrhovitu zaštitu interesa obrane
- odrediti građevinska područja izvan površina od posebnog značenja za obranu
- uskladiti potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu s drugim korisnicima prostora
- odrediti prostorne elemente, smjernice i kriterije za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu.

U postupku donošenja prostornog plana potrebno je od Ministarstva obrane ishoditi prethodnu suglasnost.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.3.1. Prostorni plan Županije

Odredbe za provođenje Prostornog plana Osječko-baranjske županije određuju sljedeće obveze, koje se prenose na PPUO:

- (2) Prostor određen u kartografskom prikazu br. 1 "Korištenje i namjena prostora" razgraničava se na sljedeći način:
 - Izgrađeni dio od neizgrađenog dijela građevinskog područja u Prostornom planu uređenja općine/grada (PPUO/G), sukladno smjernicama iz točke (55.) Odredbi za provođenje (u daljnjem tekstu : Odredbe).
 - Športsko-rekreacijska i ugostiteljsko-turistička područja u PPUO/G, sukladno uvjetima iz točke (66.) ovih Odredbi,
- (3) Prostor određen kartografskim prikazom br. 3.1.1. "Područja posebnih uvjeta korištenja" razgraničava se na sljedeći način:
 - Područja predložena za zaštitu, do proglašenja zaštićenog područja na temelju PPUO/G, prijedloga za pokretanje inicijative, kojeg utvrđuje Županijski zavod za prostorno uređenje, a nakon proglašenja, aktom o zaštiti.

- (7) Iznimno od točke (5.) Odredbi, utvrđene širine planskih koridora za građevine prometa, energetske i vodnogospodarske građevine ne primjenjuju se na dijelu koridora koji prolazi kroz građevinsko područje.
Građevina iz stavka 1. ove točke koja se gradi ili rekonstruira u građevinskom području planira se prema funkcionalnim potrebama i usklađuje s drugim korisnicima prostora, a prostor se pobliže određuje u PPUO/G i drugim planovima užih područja.
- (28) Prostor od interesa za obranu određuje se u PPUO/G granicama vojnog kompleksa i građevinama, u suradnji s nadležnim tijelom obrane. Razgraničenjem treba odrediti vojni kompleks i građevine, te zaštitni pojas oko vojnih kompleksa. Zaštitni pojas je dio vojnog kompleksa koji se određuje ovisno o vrsti, namjeni i položaju građevina u prostoru.
Iznimno od stavka 1. ove točke, pojedine lokacije mogu se prenamijeniti u PPUO/G uz postupak naveden u točki (31.) Odredaba.
Nužno je uskladiti s potrebama obrane uvjete korištenja prostora: šumskih, poljoprivrednih i vodnih površina, površina za razvoj naselja, površina izvan naselja za izdvojene namjene i zaštićenih područja.
- (31) U postupku definiranja namjene i načina korištenja prostora u PPUO/G obvezno je ugraditi zaštitne i pirotehničke zone vojnih kompleksa, a u postupku donošenja tih planove potrebno je od Ministarstva obrane ishoditi prethodnu suglasnost.
- (36) Gospodarske zgrade za uzgoj stoke ne mogu se planirati u naseljima gradskih obilježja utvrđenim u točki (58.) ovih Odredbi.
U ostalim naseljima se gospodarske zgrade za uzgoj stoke mogu graditi do kapaciteta 50 uvjetnih grla. Razrada do maksimalno navedenog kapaciteta s uvjetima razmještaja u naselju utvrđuje se PPUO/G.
Gospodarske zgrade u funkciji poljoprivredne proizvodnje mogu se locirati u građevinska područja izdvojenih gospodarskih zona i poljoprivrednih gospodarskih kompleksa. Kod gospodarskih građevina za uzgoj stoke kriteriji smještaja obzirom na kapacitet se utvrđuju u ovisnosti o položaju građevine u odnosu na naselje. Ovaj kriterij se razrađuje u PPUO/G.
- (37) Izvan granica građevinskog područja može se planirati izgradnja gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti za vlastite potrebe prema smjernicama i kriterijima koji se utvrđuju u PPUO/G.
U gradnji građevina iz stavka 1. ove točke zaštita prostora osigurava se određivanjem standarda gospodarske građevine, očuvanjem veličine i cjelovitosti poljoprivrednih kompleksa, okrupnjavanjem manjih posjeda i sprječavanjem neprimjerenog oblikovanja gradnje u odnosu na krajobrazne vrijednosti.
Površina građevina iz stavka 1. ove točke temelj je za utvrđivanje površine stambenih građevina iz točke (41.) ovih Odredbi.
- (39) Građevine iz točke (37.) ovih odredbi za intenzivni uzgoj stoke, peradi i krznaša imaju preko 50 uvjetnih grla.
Ove građevine se ne mogu graditi na područjima vrijednog krajobraza, zaštićenim područjima prirode i na području vodozaštitnih zona.
Minimalna udaljenost građevina za intenzivni uzgoj stoke, peradi i krznaša za kapacitet 50 uvjetnih grla od građevinskog područja naselja gradskog obilježja iznosi 500 m, a ostalih naselja 100 m. Kriterij udaljenosti kapaciteta većih od 50 uvjetnih grla od naselja treba razraditi u PPUO/G vodeći računa o smjeru dominantnih vjetrova, te intenzitetu zagađenja, osobito zraka.
Minimalna udaljenost građevine za intenzivni uzgoj stoke, peradi i krznaša od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste iznosi:

Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste, u m	
	Državne	Županijske i lokalne
50-100	100	100
101-400	150	100
više od 400	200	150

U PPUO/G mogu se kao minimalne utvrditi i veće udaljenosti od navedenih u stavku 3. i 4.

- (42) Industrija, malo gospodarstvo i poduzetništvo prioritetno se smještaju u građevinska područja naselja.
U naseljima je potrebno težiti boljem iskorištenju postojećih industrijskih i gospodarskih zona namijenjenih ovim djelatnostima s ciljem da se potpunije iskoristi prostor i infrastruktura te spriječi neopravdano zauzimanje novih površina.
U PPUO/G, GUP-u i UPU za gradove treba odgovarajućom prostornom organizacijom i mjerama zaštite spriječiti štetne utjecaje na stanovništvo i okoliš.
U stambenim zonama se ne mogu smještati one proizvodne građevine za koje je prema Pravilniku o procjeni utjecaja na okoliš (NN br. 59/00.) obvezna izrada Studije utjecaja na okoliš.
- (50) Prostore za razvitak sustava društvenih djelatnosti koje su smještene ili se njihov smještaj planira unutar građevinskog područja potrebno je u PPUO/G i drugoj detaljnoj dokumentaciji prostora analizirati i sukladno potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.
Mreže ustanova za odgoj i obrazovanje, kulturu i znanost treba oblikovati u sklopu PPUO/G, te GUP i UPU, sukladno mreži ustanova koju temeljem posebnih propisa utvrdi nadležno tijelo.
Rekreacijske površine i sadržaje namijenjene stanovništvu treba odrediti prvenstveno na razini GUP-a i DPU-a.
Zdravstveni i rekreacijski sadržaji koji nisu obuhvaćeni u PPOBŽ, mogu se planirati i izvan građevinskog područja naselja sukladno točki (64.) i (71.) i odredbama PPUO/G.
- (51) Građevinska područja se utvrđuju u PPUO/G. Postojeća građevinska područja moraju se u postupku izrade uskladiti sa smjernicama i kriterijima u PPOBŽ.
- (57) Potrebe za razvoj naselja utvrđuju se na temelju projekcije demografskog razvitka naselja u planskom razdoblju PPUO/G, planiranog razvoja društvenih i gospodarskih djelatnosti, prometa i infrastrukturnih sustava, te osobitosti urbane strukture, funkcionalne organizacije naselja i prirodnih uvjeta okruženja.
Pri utvrđivanju prostornih potreba za planirano povećanje stanovništva, odnos planirane površine i planiranog povećanja stanovništva (m²/st.) ne može biti veći od odnosa izgrađene površine i postojećeg broja stanovnika.
Ukupna površina građevinskog područja pojedinačnog naselja može biti veća za najviše 25% od zbroja površine izgrađenog područja i površine određene za planirano povećanje stanovništva.
Ako je površina postojećeg građevinskog područja naselja veća od površine utvrđene na način određen u stavku 3. ove točke, u PPUO/G će se takve cjelovite površine izuzeti iz građevinskog područja i mogu se odrediti kao rezervne površine za budući razvoj naselja.
Iznimno od stavka 3. ove Odredbe, građevinsko područje područnih središta (Bizovac, Dalj, Semeljci, Tenja i Višnjevac) i lokalnih središta može se povećati za potrebe športa, rekreacije, turizma i gospodarstva.
U PPUO/G obvezno je dokazati da je građevinsko područje utvrđeno sukladno utvrđenim smjernicama i kriterijima iz PPOBŽ.
- (59) Neizgrađene dijelove građevinskog područja potrebno je opremiti komunalnom infrastrukturom, a za novu gradnju prioritetno koristiti uređene dijelove građevinskog

područja.

Na neizgrađenom građevinskom zemljištu se ne može graditi ako do građevne čestice nije riješen javni pristup u koridorima odgovarajućeg profila i minimalna razina komunalne opremljenosti.

Širina koridora iz prethodnog stavka određuje se u PPUO/G.

Minimalnom razinom komunalne opremljenosti smatra se zemljište do kojeg je riješen pristup i omogućen priključak na elektroenergetsku mrežu. Jedinice lokalne samouprave u PPUO/G mogu utvrditi i dodatne uvjete za minimalnu komunalnu opremljenost.

Odgovarajućim načinom izgradnje i organizacijom prostora potrebno je osigurati ekonomičnost u izgradnji komunalne infrastrukture.

- (60) Izgradnja na neizgrađenom dijelu građevinskog područja u pravilu se provodi na temelju UPU-a i DPU-a.
Granice obuhvata i obveza izrade prostornih planova iz prethodnog stavka utvrđuje se u PPUO/G, GUP-u i UPU.
- (63) Građevinska područja naselja povremenog stanovanja potrebno je smanjiti i utvrditi u granicama izgrađenog dijela u kojem je moguća samo interpolacija novih građevina.
Iznimno od stavka 1. ove točke u slučaju nelegalno izgrađene cjeline povremenog stanovanja mogućnost pravne sanacije i granica građevinskog područja utvrdit će se PPUO/G, a građevine izvan tako utvrđenog građevinskog područja moraju se ukloniti.
Uz turističko-rekreacijske zone mogu se planirati i zone za novo povremeno stanovanje kao višestambeni način gradnje.
U postupku utvrđivanja građevinskih područja zona povremenog stanovanja uz vodotoke potrebno je istražiti i uvažiti erozijsko djelovanje toka i stabilnosti obale na odron i klizanje.
- (66) Građevinsko područje za turističko-rekreacijske i športsko-rekreacijske zone izvan naselja može se utvrditi samo na područjima za koja je u PPUO/G utvrđeno da postoje prirodni uvjeti za planiranu namjenu.
U cilju vrednovanja turističkog prostora procjenjuje se potreba izrade programa razvoja turizma za područje općina/gradova.
- (68) Građevinsko područje za gospodarske zone izvan naselja dimenzioniraju se sa max. 35,0 m²/st.
Pod brojem stanovnika podrazumijeva se broj stanovnika gravitacijskog područja, koje se utvrđuje u PPUO/G, a utvrđena površina gospodarske zone umanjuje se za površine postojećih gospodarskih zona u gravitacijskom području.
Iznimno, moguće je planirati i veće površine na temelju programa razvoja Općine/Grada što je potrebno posebno obrazložiti i argumentirati.
- (71) Građevinska područja za građevine i komplekse zdravstva izvan naselja moguće je utvrditi na područjima za koja je PPUO/G utvrđeno da postoje specifični prirodni uvjeti (termalne vode, specifični klimatski uvjeti ili druge osobitosti).
- (72) U PPUO/G obvezno je utvrditi način sanacije zatečene bespravne gradnje na području općine/grada.
- (73) U prostoru planiranih koridora i lokacija za građevine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja, određivati prostori za razvoj naselja, niti utvrđivati građevinska područja ostalih namjena. U grafičkom dijelu PPUO/G na kartografskim prikazima neizgrađenog dijela građevinskih područja u mjerilu 1:5.000 obvezno je utvrditi površine namjenjene za infrastrukturne koridore planirane u PPOBŽ.
Prostor planiranih koridora i lokacija se do izgradnje prometnih i drugih infrastrukturnih građevina koristi na postojeći način, bez mogućnosti gradnje trajnih građevina izuzev

građevina infrastrukture.

Na prostoru određenom za koridore i lokacije planiranih prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje iz stavka 2. ove točke.

- (76) Pri utvrđivanju trase treba izbjegavati presjecanje funkcionalnih i prirodnih cjelina, osobito poljoprivrednog zemljišta i šuma i zaštićenih područja. Širina koridora, položaj, trasa i površine za smještaj građevina sustava detaljno će se odrediti prema vrsti građevine u PPUO/G. Obveza je korisnika prostora koji gradi i koristi koridor u kontaktnoj zoni naselja i zaštićenih prostora prirodne i graditeljske baštine da u tijeku gradnje i korištenja objekta osigura posebne mjere zaštite prostora, građevina i zdravlja ljudi, zaštite od buke i drugih oblika ugrožavanja okoliša.
- (91) Uvjeti uređenja prostora poštanskih kapaciteta, koji se rekonstruiraju ili se izgrađuju isključivo unutar građevinskog područja, definiraju se u PPUO/G, a detaljnije u planovima užih područja.
Uvjeti određivanja prostora za planirane komutacijske čvorove koji se u pravilu grade unutar građevinskog područja, zatim dio magistralnih, korisničkih/spojnih vodova, te bazne postaje GSM, koji se grade unutar i izvan granica građevinskih područja, definiraju se u PPUO/G i prostornom planu područja posebnih obilježja (PPPPPO), a detaljnije u planovima užih područja.
- (104) U PPOBŽ se omogućava gradnja malih hidroenergetskih objekata ili vjetroelektrana.
U koliko se iskaže interes za takovu gradnju, potrebno je provesti odgovarajuće postupke, zadovoljiti kriterije zaštite prostora i okoliša, te ekonomske isplativosti, a lokaciju takvih građevina ugraditi u PPUO/G.
- (132) U PPUO/G obvezno je predvidjeti pošumljavanje marginalnog zemljišta, utvrditi mogućnosti pošumljavanja područja razvrstanog u kategoriju ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta i planirati pošumljavanje i onog zemljišta koje nije šumsko, ako takvo zemljište nije moguće privesti poljoprivrednoj namjeni.
- (133) Mjere zaštite kulturno-povijesnih cjelina razraditi će se u PPUO/G.
- (141) U PPUO/G potrebno je izvršiti evidentiranje i lociranje svih neuređenih odlagališta otpada te zatim istražiti uvjete za smještaj odlagališta komunalnog otpada.
Sadašnje neuređene deponije nužno je sanirati na način da postanu neopasne za zrak, vode i tlo, te im odrediti drugu namjenu.
Jedinice područne i lokalne samouprave dužne su donijeti planove za rješavanje problematike sanacije i zatvaranja odlagališta, u okviru svojih nadležnosti.
Jedinice lokalne samouprave moraju u PPUO/G utvrditi jednu lokaciju koja zadovoljava propisane uvjete za uređenje odlagališta komunalnog otpada, ako prostorne mogućnosti to dozvoljavaju.
Izgradnja općinskog/gradskog deponija na odabranoj lokaciji nije obvezujuća, ako se ugovorno odredi zajedničko deponiranje za više općina (gradova) sve do konačne faze (jedna ili nekoliko regionalnih deponija), što se preporučuje.
- (150) U PPUO/G potrebno je dalje istražiti i vrednovati stanje u okolišu, te propisati mjere zaštite voda koje se posebno provode zaštitom vodonosnih slojeva i vodotoka, izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te kontrolom i sprječavanjem prekomjernog korištenja zaštitnih sredstava u poljoprivredi, inventariziranjem i kontrolom pojedinih zagađivača, a nove namjene u prostoru ne smiju povećati stupanj zagađenja voda.
- (161) Zahvate i djelatnosti posljedice kojih su degradacija i smanjivanje raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta potrebno je spriječiti.

Potrebno je sačuvati što gušću mrežu očuvanih biotopa međusobno povezanih koridora. Pri gradnji prometnica izbjegavati presijecanje ključnih staništa te osigurati prijelaze i prolaze za faunu.

Kod melioracijskih, komasacijskih i regulacijskih radova potrebno je sačuvati dio postojećih živica, šumaraka, potoka i drugih vodenih staništa.

Prilikom izrade PPUO/G potrebno je utvrditi da li na području obuhvata Plana žive ili rastu zaštićene biljne i životinjske vrste, te vrste čija brojnost opada, staništa nestaju ili im prijeti izumiranje, te za iste propisati mjere zaštite.

(164) Na temelju Zakona o prostornom uređenju, Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske i planskih usmjerenja i određenja u PPOBŽ utvrđuje se obveza izrade sljedećih prostornih planova:

a) Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)

Park prirode "Kopački rit",

Rekreacijsko područje "Drava".

b) Prostorni plan uređenja općine/grada (PPUO/G)

7 gradova (Osijek, Beli Manastir, Belišće, Donji Miholjac, Đakovo, Našice i Valpovo),

35 općina.

c) Generalni urbanistički plan (GUP)

2 grada (Osijek, Đakovo)

d) Urbanistički plan uređenja (UPU)

5 gradova (Beli Manastir, Belišće, Donji Miholjac, Našice, Valpovo),

6 povijesnih urbanističkih cjelina (Osijek -2, Donji Miholjac, Đakovo, Našice, Valpovo),

ostala manja regionalna središta (Darda i Čepin),

sva područna središta (Bizovac, Semeljci, Dalj, Višnjevac, Tenja),

turističko-rekreacijska područja: Topoljski Dunavac, Borovik, Lapovac, Stara Cinota-Bilje, Športsko-rekreacijski centar Kneževi Vinogradi,

naselja u kontaktnoj zoni Parka prirode "Kopački rit": Kopačevo, Vardarac i Lug.

Najmanji obuhvat UPU za gradove i ostala središta (regionalna i područna) obuhvaća građevinsko područje. Najmanji obuhvat registriranih povijesnih cjelina je granica zaštićene povijesne cjeline, a obuhvat UPU turističko-rekreacijskih područja obvezno je utvrditi u PPUO/G.

Za veća lokalna i lokalna središta i ostala naselja preporuča se izrada planova užih područja u cilju planskog usmjeravanja izgradnje i uređenja prostora osobito na komunalno neopremljenim dijelovima građevinskog područja.

1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova

Na području Općine Erdut na snazi je Prostorni plan općine Osijek ("Službeni glasnik" općine Osijek broj: 12/79; 8/84; 7/88; 5/89; 12/89. i 6/92; "Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 7/98; 4/01; 9/01 i 4/03.) i Prostorni plan Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 1/02.).

U Izvješću o stanju u prostoru Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" Osječko-baranjske županije broj 3/02 i 2/03.) nalazi se slijedeća ocjena važećih prostornih planova (bivših) općina:

"Planske postavke prostornih planova počivaju na tadašnjim prostorno – teritorijalnim i administrativnim jedinicama, gospodarskim i društvenim projekcijama tadašnjeg društveno-ekonomskog sustava. Ova činjenica danas predstavlja ograničavajući faktor u primjeni i provedbi dokumenata prostornog uređenja i ukazuje na potrebu što hitnijeg usklađenja s novom sanacijom. Uz to, u razdoblju od donošenja planova do danas dva puta se promijenila zakonska regulativa u području prostornog uređenja, doneseni su novi zakoni, koji reguliraju vlasničke odnose na zemljištem komunalne djelatnosti, zaštitu prirode i čovjekova okoliša.

Uzimajući u obzir vremensku distancu i potpuno izmijenjenu političku i gospodarsku situaciju, te promjene izazvane domovinskim ratom, ocjenjuje se da je potrebno preispitati gotovo sve parametre koji su služili kao ulazni podatak pri izradi prostornih planova."

U primjeni planova ukazala se potreba za izmjenama, odnosno dopunama planova razvoja infrastrukturnih sustava, odredaba za provođenje, s ciljem usklađenja sa Zakonom o prostornom uređenju, te građevinskih područja naselja. Svi planovi su mijenjani i dopunjavani.

Na temelju Zakona o prostornom uređenju, Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske i planskih usmjerenja i određenja u Prostornom planu OBŽ utvrđena je obveza izrade Prostornih planova uređenja općina. Prostorni plan općine Osijek ostaje na snazi do donošenja prostornih planova uređenja svih općina i gradova na području obuhvata tog plana.

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske podatke, te prostorne pokazatelje

1.1.4.1. Demografski potencijal

Za ocjenu demografske slike bitni su podaci o kretanju ukupnog stanovništva, njegovu razmještanju i strukturi, a moguće ih je pratiti i na temelju službenih stanovništva.

Stanovništvo Općine Erdut

Tablica 31.

Općina	1981.	1991.	2001.
Erdut	10.877	10.197	8.417

Izvor: Ured za statistiku OBŽ – popis stanovništva 1981; 1991; 2001.

Analiza stanovništva u razdoblju 1981. – 1991. godine pokazuje da je Općina Erdut prostor depopulacije. Prema uobičajenom demografskom mjerilu stanovništvo Općine Erdut ima obilježje «duboke starosti» (Index starosti 76,4% - 1991.).

U razdoblju 1991. - 2001. godine dogodile su se značajne demografske promjene. Na području Općine Erdut koja je bila privremeno okupirana u tijeku sedam godina dogodio se ratni egzodus stanovništva. Stanovništvo Općine Erdut smanjilo se za 1.780 stanovnika ili za 17,5% u odnosu na 1991. godinu.

1.1.4.2. Gospodarski potencijal

Postojeći prostorni razmještaj gospodarskih kapaciteta u Osječko-baranjskoj županiji izrazito je neravnomjeran, u smislu polarizacije između područja gradova i općina. Od ukupno statistički evidentiranih 2.158 gospodarskih subjekata na području Županije 1.773 odnosno 82% locirano je na područjima gradova. U 14 od 35 općina postoje industrijski kapaciteti međutim i oni su koncentrirani u tri naselja (Čepin, Darda, Đurđenovac). U općinama nikada nisu stvoreni uvjeti za lociranje kapaciteta pa je u ruralnim područjima primarna poljodjelska proizvodnja.

Danas, kada su stvoreni uvjeti za razvoj poduzetništva, jedinice lokalne samouprave (uključujući Općinu Erdut) i investitori suočeni su s problemima odgovarajućih prostora. U okviru novih prostornih planova osigurat će se prostori za gospodarske sadržaje čime je otvoren proces ublažavanja neravnoteže u razmještanju gospodarskih kapaciteta, kao jednom od važnih segmenata ukupnog razvitka.

1.1.4.3. Promet

a) Cestovni, željeznički, riječni i zračni promet

Mreža cestovnih prometnica Općine Erdut sastoji se od:

- razvrstanih cesta

– državnih cesta u dužini od	26,047 km
– županijskih cesta u dužini od	13,800 km
– lokalnih cesta u dužini od	24,811 km
Σ	64,658 km

• nerazvrstanih cesta	
– nerazvrstanih cesta od značaja za funkcioniranje cestovne mreže u dužini od	29,688 km
• uličnih mreža u dužini od	
– Bijelo Brdo	16,765 km
– Aljmaš	5,440 km
– Erdut	6,785 km
– Novi Erdut	3,040 km
– Dalj	22,485 km
	Σ 84,293 km

Prema elementima trasa, vrsti zastora i širinama za postojeći nivo prometnog opterećenja u potpunosti zadovoljavaju državne ceste.

Županijske ceste zadovoljavaju osim širinom pa će se u budućnosti morati računati na rekonstrukciju poprečnih profila.

Lokalne su ceste sa suvremenim zastorom na 63,6% dužine, ali baš ni jedna ne zadovoljava širinom pa se mora za 15,780 km računati na rekonstrukciju poprečnih profila, a za 9,031 km na izgradnju kolnika sa suvremenim zastorom.

Od nerazvrstanih cesta od značaja za funkcioniranje mreže 32,5% ima suvremeni kolnik, a na rekonstrukciju zbog nedovoljnih širina treba računati za 1,489 km raspoređenih na tri ceste. Osim toga potrebno je izgraditi 20,046 km novih kolnika sa suvremenim zastorom.

Naseljske mreže su dobrim dijelom izvedene sa suvremenim zastorom (Bijelo Brdo 53%, Aljmaš 66%, Erdut 57%, Novi Erdut 25% i Dalj 73%) no osim u Bijelom Brdu i Dalju koji imaju logično postavljenu mrežu dvosmjernih i jednosmjernih ulica zadovoljavaju širinom samo za slučaj vrlo malih prometnih opterećenja i znatne prometne discipline korisnika.

Uz očekivani permanentni porast stupnja motorizacije i oživljavanje gospodarstva, te povećanje prometa sa širom okolinom ovakova cestovna mreža neće moći udovoljiti kriterijima dostupnosti, sigurnosti i protočnosti prometa.

- Željeznički promet u Općine Erdut ima dvije trase:
HŽ prugu MP.14. u dužini od 18,356 km i
HŽ prugu I.100. u dužini od 10,007 km.

Nosivost pruga je 200 i 180 kN/osovina respektivno, a tehnička je brzina za obe pruge 50 km/h. Stanje signalno sigurnosnih i telekomunikacijskih uređaja je nezadovoljavajuće.

Sa tri cestovna prijelaza na 10 km trase osigurana prometnom signalizacijom stanje se na pruzi I.100. može smatrati relativno povoljnim.

Petnaest cestovnih prijelaza na 18,4 km trase pruge MP.14 sa 1,22 km prosječne međusobne udaljenosti je stanje koje se zbog sigurnosti prometa mora mijenjati. Nužnim se mogu ocijeniti prijelazi na stacionažama 24+505, 27+175, 28+578, 30+600, 31+600, 31+902, 34+859 i 38+531.

Od ovih sigurnosno-tehnički u potpunosti zadovoljava 4 prijelaza, tri bi trebalo urediti, a ostale svesti na ove nabrojane.

Službena mjesta (5 na MP.14 i 3 na I-100. treba rekonstruirati i računati na promjenu statusa željezničkog graničnog prijelaza - privremene kontrolne točke Erdut.

- U riječnom prometu ne zadovoljava plovnost na plovnom putu E-80-08 (Drava) jer je potpuna plovnost osigurana samo 4 mjeseca godišnje, a ne u cijelom plovidbenom razdoblju. Radi ovoga će se morati prići rekonstrukciji, koja, kako se može ocijeniti, neće Općini Erdut nametati posebne zahtjeve.
- U zračnom prometu treba očuvati lokacije poletno sletnih staza poljoprivrednih aerodroma.

Ni riječni ni zračni promet nemaju u Općine Erdut terminala.

b) Pošta, telekomunikacije i RTV sustav veza

Na području Općine Erdut smještene su 4 (četiri) poštanska ureda (Aljmaš, Bijelo Brdo, Dalj i Erdut) koji svojim smještajem i sadržajem usluga zadovoljavaju potrebe stanovnika.

Ocjena postojećeg stanja telekomunikacijske mreže na području Osječko-baranjske županije pa tako i na području Općine Erdut, pokazuje na visoki i ujednačeni stupanj razvijenosti telekomunikacijskog sustava uz visoku tehnološku opremljenost i infrastrukturnu povezanost na nivou Hrvatske.

Analiza mogućnosti razvoja telekomunikacija pokazuje da samo ugradnjom suvremene tehnologije postoje veće mogućnosti komunikacija, kako u opsegu i kvaliteti, tako i u asortimanu i brzini pružanja usluga.

Intenziviran je razvoj i izgradnja mreže baznih postaja mobilne telefonije, tako da je područje Općine Erdut pokriveno signalom GSM.

Izgrađena mreža odašiljača i veza na području Općine Erdut dobro funkcionira i omogućava kvalitetan prijam emitiranih signala HRT-e i lokalnih radio i TV postaja na najvećem dijelu područja Općine.

1.1.4.4. Energetika

a) Plinoopskrba

Kao energent za grijanje, pripremu sanitarne vode i kuhanje, kućanstva sada koriste drvo, ugalj, struju, naftu i ukapljeni plin. Ovi energenti, osim što su skupi i neracionalni traže i veće prostore za skladištenje te zagađuju okolinu.

Zbog gore navedenog pokazala se potreba za izgradnjom plinske mreže, koja će do potrošača distribuirati zemni plin.

b) Elektroenergetika

Postojeće stanje elektroenergetske mreže DP "Elektroslavonija" Osijek na promatranom području je, uzimajući u obzir ratna razaranja, dobro.

1.1.4.5. Vodnogospodarstvo

a) Vodoopskrba

Pokrivenost naselja i stanovništva Općine Erdut organiziranom vodoopskrbom kreće se od 88 - 96 %, a u prosjeku je visokih 91% pa time formalno ispunjava standarde iz Prostornog plana Osječko-baranjske županije.

Zbog kemijsko sanitarne ispravnosti vode morat će se u budućnosti napustiti eksploatacija izvorišta u Aljmašu i Bijelom Brdu, dok se ono u Erdutu ni sada ne koristi.

Iz ovoga slijedi da će biti nužno rekonstruirati i kapacitetno pojačati postojeće crpilište u Dalju, a naselja općine spojnim cjevovodima povezati u jedinstveni sustav. Starim distributivnim sistemima

naselja treba rekonstrukcijama poboljšati tehničku ispravnost radi smanjenja postojećih gubitaka u mreži.

Za crpilište Dalj treba definirati zone sanitarne zaštite, a nositelj djelatnosti mora ishoditi koncesiju.

U konačnici vodoopskrbni sustav Općine Erdut treba radi sigurnosti u radu spojnim cjevovodima Bijelo Brdo - Sarvaš i Dalj - Borovo povezati s vodoopskrbnim sistemima Osijek i Vukovar.

Očito je da je sadašnje stanje vodoopskrbnog sistema na granici tehničkih mogućnosti, a kapaciteta vode na granici ili ne zadovoljava Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće pa sistem treba temeljito rekonstruirati.

b) Odvodnja otpadnih voda

Bez obzira na visok stupanj pokrivenosti stanovništva javnom vodoopskrbom, sistem odvodnje otpadnih voda u Općini Erdut ne postoji osim u obliku individualnih rješenja. U gradnji nisu poštovani propisi i obaveze pa su jame građene kao vodoupojne pa se efluent infiltrira u podzemlje.

Ovakovo je stanje potpuno nezadovoljavajuće pa se treba pristupiti planiranju i izgradnji sistema (zajedničkog ili grupnih) odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda.

c) Uređenje vodotoka

Korita Drave i Dunava su u granicama Općine Erdut regulacijski osigurana i fiksirana su korita za srednju vodu.

Za rijeku Dravu predstoji obaveza uređenja plovnog puta radi produženja perioda plovnosti, a na Dunavu treba dovršiti regulacijske radove na dionicama "Staklar-Marin" i "Bogojevo-Vukovar" (r.km. 1374+500 do 1369+500 i r.km. 1369+500 do 1347+000), a posebno na Daljskoj krivini.

d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Sistem melioracijske odvodnje Općine Erdut je u pogledu osnovne kanalske mreža dovršen i kanali Glavni Daljski, Borojeva Međa i Pogled-Ačaš zadovoljavaju potrebe. Detaljna kanalska mreža koja ima cca 80000 m može se prema potrebi dograđivati, ali stanje u pogledu pokrivenosti teritorija zadovoljava.

Druga je slika u pogledu tehničke ispravnosti sistema. Kako je Oćina Erdut bila privremeno okupirana, a pojedina minirana područja ni danas nisu deminirana godinama je izostalo redovito gospodarsko i tehničko održavanje. Kanali su obrasli, a dna i cijevni propusti su zamuljeni. Dio hidrotehničkih objekata je devastiran. Ovo se stanje mora sanirati, a izvedbom novih cijevnih propusta na ušćima pritoka osigurati nesmetano kretanje mehanizacije za buduće održavanje.

Treba osigurati i praćenje procesa erozije na lokalitetima kraj Erduta i reagirati u slučaju potrebe.

Sadašnja primjena navodnjavanja daleko je od potreba i iskorištenja raspoloživih mogućnosti. Postojeće planove za navodnjavanje cca 9000 ha na području Dalja treba revidirati i uskladiti s današnjim svjetskim dostignućima i standardima u ovom području.